Mihail C. Vlădescu

Jurnalul unui Războinic

Editat de
George Sandulescu şi Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Press Release

6 Ianuarie 2015
Epifania

Mihail C. Vlădescu

The Complete Works — Opere Complete

Edited by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

At the very beginning of the year 2015, *Contemporary Literature Press* is publishing *The Complete Works* of a writer who was born almost at the same time as T.S. Eliot and James Joyce. He wrote about 'restlessness', 'insatiable, ruthless observation', 'foreigners from all over the world', 'desire' and 'violence': these words come from Mihail C. Vlădescu himself. They reveal him as a Modernist in early 20th Century Romania. This is the reason why we are publishing one of his books in both English and Romanian.

Who exactly was Mihail C. Vlădescu? A 'Former MP' (as he signs two of his books) who graduated from Law School at the University of Bucharest, who fought as an officer in World War I, was a journalist, a Member of Parliament, a political and military commentator. A traveller above everything else. Theoretically, he resided in Bucharest, number 18 Pictor Romano street. He was born in 1886, and died very young, at only 45 years of age. The Vlădescu builiding, owned by his family, was just a few steps away from number 9 Plantelor Street, where the Romanian national poet Mihail Eminescu died three years later, in 1889...

The books we are now publishing fall into two categories: books of reality and books of the imagination. The writer

Începem anul 2015 cu *Operele Complete* ale unui scriitor care s-a născut cam în acelaşi timp cu T.S. Eliot şi James Joyce. Un scriitor român care ne vorbeşte despre „neastâmpăr", „sete de observație nemiloasă şi crudă", „străini pripăşiți de prin toate părțile", „dorințe" şi „violență": l-am citat pe Mihail C. Vlădescu. Expresiile surprind esența operei lui moderniste. „Fluxul Conştiinței" şi „monologul interior" au încolțit, aşadar, şi în România anilor 1920. Tocmai pentru acest motiv, unul dintre volumele pe care le publicăm acum apare bilingv, în limbile română şi engleză.

Cine era Mihail C. Vlădescu? În mod sigur un „Fost Deputat" (cum apare pe coperta câtorva dintre cărțile lui), absolvent de Drept la Universitatea din Bucureşti, ofițer în primul război mondial, gazetar, membru în Parlament şi comentator politic. Dar mai presus de toate, mare iubitor de călătorii. Teoretic, domiciliat în Bucureşti, pe strada Pictor Romano numărul 18, s-a născut în anul 1886 şi a murit foarte tânăr, la numai 45 de ani. Blocul Vlădescu, unde locuia cu familia lui, era la doi paşi de strada Plantelor numărul 9, locul unde a murit Mihail Eminescu cu trei ani după naşterea lui Vlădescu, în anul 1889...

Cărțile pe care le publicăm acum se împart în două categorii: cărțile realității şi cărțile imaginate. Pe primele, scriitorul le semnează cu numele lui adevărat. Celelalte

signed the books in the first group with his real name. The books in the second category were written under the pseudonym Alexis V. Drăculea. The implications of this invented name are hinted at in the Editors' Introductions.

This writer is not present in any history of literature so far. The important libraries of the country know little about him. When you least expect it, you come across one more of his books in some obscure second-hand bookshop.

Mihail C. Vlădescu, however, was more than just a writer: he was also a political personality of his time. The proof of that statement can be found, among others, in his political discourses in the Romanian Parliament. They betray an irresistible intelligence, biting irony, breathtaking presence of mind, and a remarkable knowledge of international politics during World War I and after.

Contemporary Literature Press is now launching an invitation to its readers to join the game and investigate the case of a writer who travelled the world, fought in the war, made Modernism in his books, and who is still hiding under the enigmatic mantle of the pseudonym Alexis V. Drăculea!

Bucharest-Monaco, 2015

au apărut sub pseudonimul Alexis V. Drăculea, ale cărui semnificații le veți afla citind introducerile la Operele Complete.

Nu figurează în Istoria Literaturii a lui George Călinescu. Marile biblioteci ale țării nu ştiu mare lucru despre el şi nici nu au toate cărțile lui. Atunci când te aştepți mai puțin, mai descoperi printr-o întâmplare încă un volum pe care îl vinde un anticar obscur.

Mihail C. Vlădescu a fost nu numai unul dintre scriitorii modernişti ai României: el a fost şi om politic. Dovedesc acest lucru discursurile lui în Parlamentul României, ca Deputat de Teleorman. Găsim în aceste discursuri o remarcabilă inteligență vie, o ironie muşcătoare, o prezență de spirit cuceritoare, şi o cunoaştere impecabilă a situației internaționale interbelice. O adevărată personalitate a anului 1922... Ca să-l parafrazăm pe cronicarul Miron Costin din veacul al XVII-lea, „Nasc şi la Alexandria oameni."

Contemporary Literature Press îşi invită cititorii să intre în jocul acesta şi să descopere cine a fost scriitorul care a bătut lumea, a făcut războiul, a scris aproape la aceeaşi masă cu marii modernişti, şi care încă se ascunde în mantia enigmatică a pseudonimului Alexis V. Drăculea!

George Sandulescu and Lidia Vianu

Mihail C. Vlădescu

Jurnalul unui Războinic

Editat de
George Sandulescu și Lidia Vianu

Contemporary
Literature Press

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Contemporary Literature Press
http://editura.mttlc.ro

Contemporary Literature Press
Editura pentru studiul limbii engleze prin literatură

Director
Lidia Vianu

Executive Advisor
George Sandulescu

UNIVERSITATEA DIN BUCUREŞTI
BRITISH COUNCIL
INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN
Ambasáid na hÉireann
Embassy of Ireland
Ambasada Irlandei

The online Publishing House of the University of Bucharest

ISBN 978-606-8592-82-4

© **C. George Sandulescu**
© Universitatea din Bucureşti

Copertă şi ilustrații
Lidia Vianu

Corectură: Violeta Baroană, Aida Birghilă
Postare: Simona Sămulescu
Publicitate: Violeta Baroană

Jurnalul unui Războinic de Mihail C. Vlădescu a apărut prima dată în anul 1915 la Bucureşti, la „Depozitul la Librăria Alcalay & Co. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu". Prezenta ediție păstrează ortografia şi punctuația autorului.

Mihail C. Vlădescu se semnează **Mi℄ail** în drama în 5 acte *Voica* (1912?). Trei volume de proză (*Jurnalul meu de răsboiu*, 1918; *În retragere*, 1918; *Între Venus si Marte*, 1922) şi o tragedie în 3 acte, *Ioana*, 1928 sunt semnate de el sub pseudonimul **Alexis V. Drăculea.** Primele lui două volume apăreau în timpul primului Război Mondial, restul abia după sfârşitul războiului.

Michail are rezonanță Biblică şi în acelaşi timp trimite la Arhanghelul Mi(c)hail. **Alexis** trimite la Alexandria, oraşul de origine al întregii familii Noica, în care s-a născut Mihail C. Vlădescu. **V** are fără îndoială legătură cu numele de familie, Vlădescu. Cât despre **Drăculea**, sensul nu este desluşit. Nepotul scriitorului, C. George Sandulescu, editor al Operelor lui complete, îşi aminteşte că mama lui, Elena Sandulescu, sora lui Mihail C. Vlădescu, vorbea de *Drăculeşti*, moşia arendată de Constantin Vlădescu, tatăl ei, primarul oraşului Alexandria: toate acestea se petreceau înainte de anul 1900, sub domnia regelui Carol I.

Mihail C. Vlădescu

Jurnalul unui războinic

Editat de
George Sandulescu şi Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu
Jurnalul unui războinic
1915

1

Cuprins

George Sandulescu	A New Noica of Long Ago. Un Noica proaspăt revenit din trecut. Mihail C. Vlădescu (1886-1931)	p. 2
Opere de Mi(c)hail C. Vlădescu / Alexis V. Drăculea		p. 12
Lidia Vianu	Un mister nedezlegat	p. 14
Mihail C. Vlădescu	**Jurnalul unui războinic**	p. 21

Contemporary Literature Press
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu
Jurnalul unui războinic
1915

2

George Sandulescu

A New Noica of Long Ago
Un Noica proaspăt revenit din trecut
Mihail C. Vlădescu (1886-1931)

Contemporary Literature Press
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu
Jurnalul unui războinic
1915

3

Alexandrina Noica, épouse VLĂDESCU, and her family: 12 children—six boys and six girls—all born between 1885 and 1906. One every year: in 1889 two, even: one in January, another in December... The photo was most likely taken in 1906—when the last was born.
Alexandrina Noica, épouse VLĂDESCU, şi familia ei: 12 copii – şase băieţi şi şase fete – născuţi cu toţii între 1885 şi 1906. Câte unul pe an: iar în 1889 chiar doi în acelaşi an: unul în ianuarie, celălalt în decembrie... Fotografie făcută foarte probabil în 1906 – anul ultimului născut.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu
Jurnalul unui războinic
1915

4

He's been on my book-shelf for more than half a century. I remember having to cut some of the pages of the new plays upon my very first reading...

De mai bine de jumătate de veac el se află ascuns undeva pe rafturile bibliotecii mele. Mi-aduc aminte că, atunci când l-am citit prima oară, a trebuit să tai chiar eu o parte din paginile pieselor şi ale textele lui cele mai recente.

○

A forgotten man. A fairly good Romanian writer never remembered by anybody. Except by his own brothers and sisters. And by myself.

Un om dat uitării. Un scriitor român destul de reuşit, pe care nimeni nu-l mai ține minte. Afară, doar, de frații şi surorile lui. Şi de mine.

○

One of the very rare literary personalities revived direct by the Net.

Una din puținele personalități pe care le readuce la viață în mod straniu ceva ce se numeşte INTERNET.

○

Is he worth it ? It's up to you all to judge... He may enrich Romanian literature. Or he may not.

One can never properly judge one's own!

For relatives usually lack the distancing required in order to relate in an objective manner.

Merită, oare? Cititorii vor hotărî... Poate va îmbogăți literatura română. Poate nu.

E atât de greu să-i judeci pe ai tăi!

Când vine vorba de familie, nu avem detaşarea necesară pentru a percepe obiectiv lucururile.

○

What was he? He was many things: a devoted **Soldier** in the fight against the Nation's Enemy—something quite impossible to find in our days, where the

Ce anume a fost? A fost mai multe: **soldat** credincios luptei împotriva Duşmanului Națiunii—lucru greu de găsit astăzi, când Patria—*La Patrie*—a

Homeland—*La Patrie*—has etherised into near-total disappearance.

A passionate Member of Parliament—*un* ***député***—fighting the high and mighty—Nicolae Iorga, for instance—by the skin of his teeth, for the right cause—I'm sure. What exactly was that 'right cause', you may ask. I reply, 'I haven't the slightest idea'... But for an officer like him—barely back from battle—it is quite, quite inconceivable that he would have stood up so staunchly for the wrong thing.

He must have been far too deeply marked by the Great War.

A meticulous **commentator** of war events from so many angles: the personal and intimate angle of the war-diarist; the highly analytical angle of the consummate war scholar, in *Problemele Comandamentului*. And last, but not quite, from the purely fictional angle—from the highest viewpoint of all—the purely literary one, in his so very economically written dozen or so of short stories, entitled *În Retragere*.

What professions did he actually exert? For there is so much circumstantial evidence that he must most certainly have had more than one...

Having studied Law at the University dispărut aproape cu totul.

Deputat aprins—*un député*—în luptă cu cei puternici şi de rang înalt—Nicolae Iorga, de pildă—încrâncenat, pentru o cauză dreaptă—sunt convins. Ce „cauză dreaptă" anume—vă întrebați. Sincer să fiu, nici eu nu ştiu... Dar, ofițer fiind—abia întors din război—e foarte greu de crezut că ar fi luptat cu atâta îndârjire pentru o cauză nedemnă.

Trebuie că Marele Război l-a marcat profund. Poate prea profund.

Comentator meticulos al evenimentelor de război, din toate unghiurile: acela personal şi intim al jurnalului de război; unghiul ascuțit analitic al eruditului desăvârşit în ale războiului, în *Problemele Comandamentului*. Nu în ultimul rând, din persepctiva imaginației—mai presus de toate celelalte—acesta fiind unghiul pur literar, în cele douăsprezece nuvele ale sale, scrise cu mare economie de efecte şi intitulate *În retragere.*

Care anume au fost profesiile lui? Fiindcă avem atâtea dovezi clare că precis a avut mai mult decât una...

Studiase Dreptul la Universitatea din Bucureşti înainte de primul război

of Bucharest before the First World War, he of course became '**un avocat**', that is, in English terms, both a solicitor and a barrister, wrapped all in one.

I must humbly confess that I do not know absolutely anything about his achievements from my own family. (He had died three years or so before I was born...)

But considering he had been prospering financially—with an elegant villa at Braşov and even a German governess to take care of it (she took care of me too for a whole summer when I was old enough to remember her face and her memorable statements!), he was spoken of with the kind of respect that money almost automatically generated around him.

And then, he wrote. For the newspapers, of course. So he was also a **journalist**. Which newspapers? And what about ?

I have absolutely no idea. For in my later years of adolescence and early youth I was so frantically busy hiding his intellect, his image, his very existence from the over-inquisitive Communist régime that had for half a century enveloped the whole country that no member of the family ever dared touch the subject, not even in the most private

mondial, şi prin urmare a devenit „avocat", pledant şi nu numai.

Mărturisesc cu părere de rău că nu cunosc direct de la membrii familiei mele nimic despre realizările lui. (A murit cu vreo trei ani înainte de a mă naşte eu...)

Având, însă, în vedere că îi mersese bine din punct de vedere financiar—avea o vilă elegantă la Braşov, de care îngrijea o guvernantă nemţoaică (tot ea a avut grijă şi de mine o vară întreagă atunci când am început să-i pot ţine minte chipul şi replicile, de-a dreptul memorabile), se vorbea despre el cu acel respect pe care i-l asigurau automat banii.

Pe deasupra, mai şi scria. La gazete, desigur. Deci a fost şi **gazetar**. La ce gazete? Despre ce anume?

N-am nici cea mai vagă idee. Mi-am petrecut adolescenţa şi tinereţea timpurie străduindu-mă să-i ascund inteligenţa, imaginea, existenţa, chiar, de iscoditorul regim comunist care a sugrumat toată ţara timp de o jumătate de veac în aşa măsură că nici un membru al familiei noastre n-a îndrăznit să atingă măcar subiectul, nici măcar în împrejurările cele mai intime. Cu câţiva ani înainte de 1950

circumstances. We had all learned ever so quickly in the late 1940's that mentioning the Past was not only perfectly useless, but could also become extremely dangerous. Especially for the younger generation.

So, **the blanket of total silence enveloped the personality of Mihail Vlădescu for the rest of the century**.

It was only his private life that was softly whispered around me. With awe. But it was all so very low key, and ever so fragmentary that I could, barely and with difficulty, piece two and two together for my own secret understanding.

To hide your own relatives in the remotest corners of your heart the whole and entire world seems to understand and be in full agreement with. When your own relatives happen to be evildoers, and downright criminals...

But for the very opposite reason, I never found any beginning of understanding anywhere—absolutely not anywhere. In the whole Western World, except the occasional embarrassed gesture of fairly superficial compassion, and the even more embarrassed shrug of the shoulders, accompanied by the even rarer statement—'I'm ever so glad that that never happened to us here... neither to me, nor to my family.'

învățaserăm cu toții de la o zi la alta că nu ne servea la nimic să vorbim despre trecut, ba din contră, acest lucru putea să ne facă foarte mult rău. Mai ales tinerei generații.

Prin urmare, **o tăcere absolută** a învăluit personalitatea lui Mihail Vlădescu din clipa când a murit.

Auzeam în jur, în şoaptă, doar lucruri legate de viața lui intimă. Aproape că nimeni nu îndrăznea. Totul era spus în mare taină, atât de fragmentar încât mi-a fost extrem de greu, aproape imposibil, să descifrez eu singur lucrurile, pentru mine măcar.

Oamenii înțeleg şi nu au absolut nimic împotrivă să-ți ascunzi rudele de ceilalți, în adâncul sufletului tău. Cu condiția ca aceste rude să fi fost răufăcători de vreun fel, sau chiar criminali ...

Pentru motivul opus, n-am găsit pe nimeni în lume să mă înțeleagă—absolut pe nimeni. Nicăieri în apus. Am întâlnit doar gesturi de compasiune oarecum superficială, când oamenii dădeau din umeri şi, extrem de rar, adăugau—„Slavă Domnului că aici aşa ceva nu ni s-a întâmplat, nu nouă... nici mie, nici alor mei."

Lipsa de empatie—de înțelegere

8

The lack of empathy—genuine and complete empathy—***sautait aux yeux***!

The only form of compassion The Western World had developed for itself was Charity—the charity that Oscar Wilde was so very much against. Even long before he felt it on his own skin (he merely intuited that it would be there in the pipeline for him too in the months before his death).

The worst effect of Communism institutionalised for a solid half century in half Europe remains the irrecoverable **Silence**: the events, and feelings and opinions, that all those who lived them have taken to the grave with them.

So many of them people. So many of them events. So many of them emotions.

As the very last survivor of two large families numbering together more than two dozen, the number of questions I would like to ask the dead members of my mother's and my father's respective families about their past lives is more than infinite. More particularly so, when they include outstanding Philosophers, Academicians, and Parliamentarians.

And that is where Romanian history has **a Black Hole** extending over an interminable half century. How could the darkest Middle Ages be allowed to be

autentică şi profundă—*sautait aux yeux*!

Unica formă de compasiune la care a ajuns lumea apuseană e Caritatea—care îi displăcea atât de mult lui Oscar Wilde. Chiar înainte s-o simtă pe pielea lui (intuise doar că îl aştepta şi avea s-o simtă în lunile de dinaintea morții).

Cea mai cumplită consecință a comunismului instituționalizat vreme de jumătate de veac peste jumătate de Europă rămâne această **Tăcere** de nerecuperat: toate incidentele, trăirile şi convingerile îngropate odată cu cei cărora le-au aparținut.

Atâtea personalități... Atâtea incidente... Atâtea emoții... Căzute în ghearele uitării eterne!

Cum sunt cel din urmă supraviețuitor a două familii numeroase, care adunau laolaltă peste douăzeci de persoane, numărul de întrebări pe care aş dori să le pun celor ce au pierit deja din familiile mamei şi tatălui meu despre viața lor din trecut este nesfârşit de mare. Cu atât mai mult cu cât e vorba de Filozofi, Academicieni, Parlamentari de seamă.

Vorbim aici de o **gaură neagră**—*a Black Hole*—în istoria României, care se întinde peste o jumătate de secol ce parcă nu se mai termina. Cum a fost

'made possible' right in the midst of Twentieth Century civilization, and right in the heart of the 'most civilized' of all the Five Continents?

Though having been dead for more than a dozen years **before** the advent of Communism in Romania, the case of Mihail C. Vlădescu remains that of a victim in point. Constructing his biography is a near impossibility. Or an achievement at the level of a super-Doctoral Dissertation. Judging only by the amount of research involved.

For this particular Noica wrote at a time when Noica-the-Philosopher was a mere nine-year-old, and The-Venerable-Monk Noica—the philosopher's son—was about fifteen years away from being born.

Last but not least, there is the mighty literary connection: Cei Trei Crai de la Răsărit—all of them ***Crai de Curtea Veche***—were, in fact, four: as the group of three very close friends in the 1930's—NOICA + ELIADE + CIORAN—was over time completed by a fourth, namely by Eugen IONESCU. Or ***Ionesco***, for short. The Unique Ionescu. *Membre de l'**Académie Française**!*

Have there been, I presume to ask, any invisible, imperceptible, unforeseen links to be established with the very Spirit in

oare cu putință să i se îngăduie celui mai crunt Ev Mediu să „existe" chiar în miezul civilizației secolului XX, drept în inima celui mai „civilizat" dintre toate cele cinci continente?

Cu toate că a încetat din viață cu mai bine de doisprezece ani **înainte** de instalarea comunismului în România, Mihail Vlădescu, cel care i-a căzut victimă, e un caz emblematic. E aproape cu neputință să-i reconstruim biografia. Numai o cercetare ce ar depăşi nivelul unei lucrări doctorale ar putea eventual afla. Efortul de cercetare care s-ar impune ar copleşi pe oricine.

Aceasta întrucât acest Noica despre care vorbim a scris într-o vreme când Noica-Filozoful abia dacă avea nouă ani, iar Venerabilul Călugăr Noica—fiul filozofului—n-avea să se nască decât cu vreo cincisprezece ani mai târziu.

Şi nu în ultimul rând, să ne gândim la o legătură literară extrem de puternică: Cei Trei Crai de la Răsărit—toți trei ***Crai de Curtea Veche***—erau de fapt patru: grupul celor trei prieteni extrem de apropiați din anii 1930—NOICA + ELIADE + CIORAN—a ajuns să includă, peste ani, un al patrulea, pe Eugen IONESCU. Pe scurt, *Ionesco*. Inegalabilul Ionescu. *Membre de*

which this Vlădescu conceived and achieved the Writings assembled together in these ten volumes?

l'Académie Française!

Au avut ei oare afinități nevăzute cu spiritul în care Vlădescu şi-a realizat scrierile sale din cele zece volume alăturate?

[Text tradus din limba engleză de Lidia Vianu]

Alexandrina and Constantin Vlădescu's twelve children... on their own.
Copiii Familiei Alexandrina şi Constantin Vlădescu – cei doisprezece... fără părinții lor !

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu
Jurnalul unui războinic
1915

11

POST SCRIPTUM. Mihail C. Vlădescu uneori prefera ortografia **Michail**, cum se poate confirma pe coperta uneia din cele cinci cărți pe care şi le-a publicat singur în deceniul care a urmat Primului Război Mondial. **Michail** sună atât de biblic, şi atât de aproape de Arhanghelul Michail! Scria des şi sub pseudonimul **Alexis V. Drăculea**. Unde **Alexis** reprezenta Alexandria, oraşul de baştină al întregii familii Noica; inițiala **V** reprezintă, fără îndoială, patronimul Vlădescu. Dar **Drăculea**? E greu... Îmi aduc aminte vag că mama vorbea despre *o moşie Drăculeşti* pe care tatăl ei Constantin Vlădescu, primar al oraşului Alexandria, o ținuse în arendă o bună bucată de vreme înainte de anul 1900, sub domnia regelui Carol I.

Contemporary Literature Press
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu
Jurnalul unui războinic
1915

12

Operele lui
Mi(c)hail C. Vlădescu

[pseudonim] **Alexis V. Drăculea**

(1886-1931)

1906	G. I. Ana	*Florica*. Dramă în 5 acte	Bucureşti. Minerva. Institut de Arte Grafice şi Editură
1912?	Mi☪ail C. Vlădescu □	*Voica*. Dramă în 5 acte	Tipografia cooperativă „Poporul”
1913	Mihail C. Vlădescu	*Înțelegerea Cordială şi România*	Bucureşti. Noua Tipografie profesională Dimitrie C. Ionescu
1915	Mihail C. Vlădescu	*Jurnalul unui Războinic*	Bucureşti. Depozitul la Librăria Alcalay & Co. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1918	Alexis V. Drăculea	*Jurnalul meu de răsboiu*	Bucureşti. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1918	Alexis V. Drăculea	*În retragere*. Schițe şi nuvele din răsboiu	Bucureşti. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1920	Mihail C. Vlădescu. Deputat de Teleorman	*Un (alt) Noica contra Iorga*. Politica Economică şi Noua Democrație. Discurs rostit în şedința Camerei de la 28 decemvrie 1920	Bucureşti. Imprimeria Statului
1921	Mihail C. Vlădescu. Deputat de Teleorman	*Ruşii, nemții şi noi*. Rostit la răspunsul la adresă în Camera Deputaților în şedința de la 9 decemvrie 1921 relativ la Politica Externă a D-lui Take Ionescu, Alianța cu Polonia	Bucureşti. Imprimeria Statului

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu
Jurnalul unui războinic
1915

13

1922	Alexis V. Drăculea	*Între Venus şi Marte.* Nuvele	Bucureşti. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1923	Mihail C. Vlădescu. Fost deputat	*Generalul Averescu. Sămănătorul de ofensive*	Bucureşti. Atelierele „Adeverul" S.A.
1925	Mihail C. Vlădescu. Fost deputat	*Problema Comandamentului. Două sisteme*	Bucureşti. Institutul de Arte Grafice „Lupta". N. Strolià
1928	Alexis V. Drăculea	*Ioana.* Tragedie în 3 acte	Bucureşti. Institutul de Arte Grafice „Îndreptarea"
2013	Alexis V. Drăculea	*In Retreat. În retragere.* Parallel Texts	Contemporary Literature Press

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu
Jurnalul unui războinic
1915

14

Lidia Vianu

Un mister nedezlegat

Conform Catalogului Bibliotecii Academiei („Bibliografia Națională Retrospectivă", http://www.biblacad.ro/bnr/brmautori.php?aut=v&page=640&limit=40), piesa *Florica* (1906) a fost scrisă de „Mihail C. Vlădescu", cu toate că pe carte autorul semnează G. I. Ana.

Conform Catalogului Bibliotecii Centrale Universitare, piesa *Florica* a fost scrisă de G. I. Ana—autor care nu figurează cu nicio altă carte în vreunul din cataloage.

Biblioteca Academiei trece sub numele „Vlădescu, Mihail C. (1865-1944)" şi volumul „*Lacrimi adevărate. Nuvele.* [De] C. Mihail Vlădescu. Bucureşti, Minerva, Inst. de Arte grafice şi Editură, 1915. (19,5 x 10,5). 112 p. 30 bani. (Biblioteca Minervei, nr. 169)".

Aflăm, însă, pe un site cu biografii literare corecte, că volumul *Lacrimi adevărate,* apărut în anul 1915, a fost volumul de debut al scriitorului George Mihail Vlădescu (1885-1952). Pe de altă parte, Crispedia nu menționează deloc pe Mihail C. Vlădescu, nici pe G. I. Ana, şi prin urmare nici nu atribuie piesa *Florica* (1906) vreunuia dintre ei (http://www.crispedia.ro/George_Mihail_Vladescu_-_biografia__viata__activitatea_si_opera_literara).

Rămâne să identificăm de unde vin datele naşterii şi morții acelui Mihail C. Vlădescu din Catalogul Bibliotecii Academiei: 1865-1944.

Ele apar pe site-ul intitulat „Compendium" ca aparținând unui „profesor de botanică şi om politic român", cu numele de Mihail Vlădescu (http://www.compendium.ro/pers_detalii.php?id_pers=2264&prenume_pers=Mihail&nume_pers=VLADESCU).

o

Contemporary Literature Press
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu
Jurnalul unui războinic
1915

15

Următoarele volume provin din biblioteca personală a lui C. George Sandulescu, nepotul lui Mihail C. Vlădescu **(1886-1931)**—fiul surorii scriitorului. Ele aparţin fără nicio îndoială celui de care ne ocupăm:

[1912]	Mihail C. Vlădescu	*Voica*. Dramă în 5 acte	Tipografia cooperativă „Poporul”
1913	Mihail C. Vlădescu	*Înţelegerea Cordială şi România*	Bucureşti. Noua Tipografie profesională Dimitrie C. Ionescu
1915	Mihail C. Vlădescu	*Jurnalul unui Războinic*	Bucureşti. Depozitul la Librăria Alcalay & Co. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1918	Alexis V. Drăculea	*Jurnalul meu de răsboiu*	Bucureşti. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1918	Alexis V. Drăculea	*În retragere.* Schiţe şi nuvele din răsboiu	Bucureşti. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1922	Alexis V. Drăculea	*Între Venus şi Marte.* Nuvele	Bucureşti. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1923	Mihail C. Vlădescu. Fost deputat	*Generalul Averescu. Sămănătorul de ofensive*	Bucureşti. Atelierele „Adeverul” S.A.
1925	Mihail C. Vlădescu. Fost deputat	*Problema Comandamentului. Două sisteme*	Bucureşti. Institutul de Arte Grafice „Lupta”. N. Strolià
1928	Alexis V. Drăculea	*Ioana.* Tragedie în 3 acte	Bucureşti. Institutul de Arte Grafice „Îndreptarea”

Data 1912 pentru piesa *Voica* nu apare trecută nicăieri în volumul publicat de autor. Ea este stabilită de Biblioteca Academiei. Este o dată plauzibilă, având în vedere că—aşa cum afirmă prefaţa autorului însuşi la *Voica*—este vorba de „prima” lui „încercare”, semnată Michail C. Vlădescu. Cu 16 ani mai târziu, Vlădescu semnează o a doua încercare cu pseudonimul Alexis V. Drăculea: această a doua încercare este de

fapt o rescriere a primeia, probabil în speranța că „Se va găsi şi pentru noi în România Mare o scenă care să ne dea adăpost".

Prefața lui George Sandulescu la această ediție tentativă de Opere Complete de Mihail C. Vlădescu începe prin a spune că existența scriitorului este învăluită în mister. A murit la vârsta de 45 de ani. Curând după moartea lui, teama familiei de opresiunea regimului comunist l-a îngropat a doua oară. Născut la câțiva ani după ce Mihail C. Vlădescu dispăruse, George Sandulescu nu a avut niciodată informații clare despre acest unchi. Din cei 12 copii ai familiei Vlădescu, niciunul nu a rupt tăcerea.

Tot ceea ce ne poate spune George Sandulescu este că unchiul său scriitor a studiat Dreptul la Universitatea Bucureşti, a fost apoi soldat în primul război mondial, şi de asemenea a fost gazetar, deputat, comentator al politcii țării şi al strategiei militare. Era un om înstărit. Găsim şi în cărțile lui Vlădescu dovezi că aşa au stat lucrurile. Aceste cărți pe care le publicăm acum păstrează nemodificate ortografia şi punctuația autorului de la începutul secolului XX.

Mihail C. Vlădescu sub numele real şi încă două pseudonime. Întâi se semnează **Michail** (scris ⊕) C. Vlădescu în drama în 5 acte *Voica* (1912?). Trei volume de proză (*Jurnalul meu de răsboiu*, 1918; *În retragere*, 1918; *Între Venus si Marte*, 1922) şi tragedia în 3 acte *Ioana* (1928) sunt semnate de el sub pseudonimul **Alexis V. Drăculea**.

Mi⊕hail are rezonanță Biblică şi în acelaşi timp trimite la Arhanghelul Mi(c)hail. **Alexis** trimite la Alexandria, oraşul de origine al întregii familii Noica, familia mamei lui Mihail C. Vlădescu. **V** are fără îndoială legătură cu numele de familie Vlădescu. Cât despre **Drăculea**, sensul nu este desluşit. Nepotul scriitorului, C. George Sandulescu, editor al Operelor lui complete, îşi aminteşte că mama lui, Elena Săndulescu, sora lui Mihail C. Vlădescu, vorbea de Drăculeşti, moşia arendată de Constantin Vlădescu, tatăl ei, primarul oraşului Alexandria: toate acestea se petreceau înainte de anul 1900, sub domnia regelui Carol I.

o

Aflăm câte ceva din cărțile înseşi. De pildă, prefața la piesa *Voica* ne indică oarecum data publicării ei înaintea celorlalte, ea fiind o „primă încercare". Pe de altă

parte anul 1912 ar putea fi corect, dacă mergem în direcția Bibliotecii Academiei şi includem între scrierile acestui Vlădescu şi piesa *Florica*, apărută în 1906 sub (probabil) pseudonimul G. I. Ana. Dar atunci *Voica* n-ar mai fi o „primă" încercare?

Am putea invoca două deducții în favoarea ideii că *Florica* a fost scrisă de aceeaşi mână ca *Voica* şi *Ioana*.

Prima deducție ține de textul propriu-zis.

Toate cele trei piese sunt fie „tragedie" (*Voica*), fie „dramă" (*Florica* şi *Ioana*). Subiectul lor este morala satului românesc, nunta țărănească, mirajul tânărului boier imoral şi nefericirea de tip „Ofelia", *toute proportion gardée*.

Personajele sunt şi ele aceleaşi: eroina principală, mirele ostil care descoperă idila ei cu boierul, tatăl ei, mătuşa ei—care a fost şi doica boierului tânăr, boierul însuşi şi servitorul lui. În *Voica* şi *Ioana*, până şi numele lor sunt identice.

Florica 1906 G. I. Ana	*Voica* ?1912 Mihail C. Vlădescu	*Ioana* 1928 Alexis V. Drăculea
„Alexandru Radu, **tatăl Floricăi** Dumitru, băiat din sat FLORICA Rada, **mătuşa Floricăi şi doica lui Alexandru** Maria, fata din sat Ahmet, păzitor".	„Teodor Pavel, **tatăl Voichii** Radu Un servitor VOICA Crisanta, **mătuşa Voichii şi doica lui Teodor"**	**„Teodor** **Pavel** **Radu** Trandafir IOANA **Crisanta".**

Diferă minimal deznodământul: după ce este părăsită de boier, Florica face ce poate ca să nu nască pruncul nelegitim; Voica se spânzură; Ioana înnebuneşte.

În rest evenimentele decurg aproape identic. Boierul o curtează pe tânăra țărăncuță, care se află în ajunul nunții. El cere ajutorul doicii lui—mătuşa fetei. În toate

trei piesele fata este orfană de mamă şi crescută de această mătuşă, sora mamei ei. Inevitabilul se produce. Când şi-a pierdut „curăţenia", eroina renunţă la nuntă, iar boierul pleacă, la rugăminţile doicii. După scurtă vreme revine, dar tânăra ţărancă nu-l mai interesează. De aici decurge sfârşitul fetei şi al piesei.

Este de presupus că un subiect tratat atât de asemănător aparţine aceluiaşi autor. Motivul rescrierii ar putea fi, desigur, dorinţa autorului de a se conforma cerinţelor scenei, pentru ca piesa să ajungă să fie jucată.

Fie că autorul *Floricăi* este unul şi acelaşi cu autorul *Voicăi* şi *Ioanei*, fie că nu, la acest punct asemnările dintre cele trei piese nu stârnesc mari curiozităţi.

o

Ajungem acum la a doua deducţie, care—se va vedea—este mai mult o întrebare decât o concluzie.

În anul 1922—an important pentru literatura europeană, marcat de James Joyce şi T.S. Eliot—Mihail C. Vlădescu scrie *Între Venus şi Marte*, volum de nuvele, sub semnătura Alexis V. Drăculea. Nu este prima carte semnată cu acest pseudonim. Vlădescu semnase la fel alte două cărţi înainte. Este de notat faptul că acest pseudonim este folosit numai în cazul literaturii propriu-zise, al lumilor inventate. Volumele de texte reale, discursurile în Parlament, comentariile politice şi militare, cum ar fi *Înţelegerea Cordială şi România, Jurnalul unui Războinic, Generalul Averescu sămănătorul de ofensive, Problema Comandamentului*, sunt semnate simplu, cu numele adevărat, uneori urmat chiar de informaţia „Deputat de Teleorman", ori „Fost deputat". În ce priveşte piesa *Voica*, acolo autorul foloseşte doar un „c" în plus la numele Mi(c)hail.

Ce anume l-a făcut oare pe Vlădescu să-şi deschidă cartea de nuvele din anul 1922 cu o scrisoare datată „octombrie 1922" şi trimisă de la „Mănăstirea Snagov"? Nu ştim cine anume este autorul ei, pentru că cel care o scrie refuză s-o semneze, în semn de dezaprobare faţă de conţinutul cărţii—nu înainte de a ne fi oferit totuşi elementele esenţiale ale unei posibile identităţi. Deducem din rândurile lui, indirect, şi ceva din identitatea scriitorului însuşi.

Nemulţumitul cititor se adresează celui care a scris volumul în cauză:

Mihail C. Vlădescu
Jurnalul unui războinic
1915

19

„Drăculeo”!

El intră direct în subiect: „criza” literară a anilor 1920... E de la sine înțeles că epistola este şi ea imaginară şi că ea clarifică, fie şi prin ideea de opoziție, părerile autorului însuşi. Cititorul anonim are nostalgia tradiției de morală, omenie şi cuviință din literatura română. Alexis V. Drăculea sfidează această tradiție prin „neastâmpăr”, „sete de observație nemiloasă şi crudă”, „străini pripăşiți de prin toate părțile”, „dorințe” şi “violență”.

Contează mai puțin judecățile literare, ele aparținând în fond autorului însuşi. Fără doar şi poate că Vlădescu a simțit cutremurul din lumea literaturii occidentale din anul de grație 1922, anul Modernismului. Pe noi ne interesează însă, mai terestru şi mai puțin literar, poate, cine era de fapt acest Vlădescu? De unde pseudonimul lui, şi de ce oare *Florica* este semnată G. I Ana? Este oare şi *Florica* piesa lui?

Primele cuvinte ale scrisorii închipuite cu care începe *Între Venus si Marte* par să arate o cale: Mănăstirea Snagov. Urmează încă un indiciu: cearta dintre „Dănuleşti şi Drăculeşti”. Cititorul anonim se declară urmaş al Dănuleştilor.

Este vorba aici de cele două familii domnitoare rivale cândva în Valahia. Dănuleştii se trag din Dan I, fiul lui Radu I cu Doamna Ana. Există oare vreo legătură posibilă cu numele declarat al autorului piesei *Florica*, G. I. Ana?

Mănăstirea Snagov, pe de altă parte, este—legenda spune—mormântul lui Vlad Țepeş, denumit şi Drăculea, fiu al lui Vlad Dracul, aşadar din neamul Drăculeştilor.

Doar că în, cartea lui Vlădescu, urmaşul Dănuleştilor scrie tocmai din această Mănăstire Snagov, pentru a-l certa pe urmaşul Drăculeştilor, „fie el şi neautentic”...

Vlad şi Vlădescu? Moşia Drăculeşti... Hotărât lucru: atunci când istoria înghite soarta unui om, chiar dacă literatura ni-l arată de parcă ar fi încă în viață, nimic nu-l poate deconspira. Acest lucru este la fel de adevărat ca şi faptul că nici rafturile care gem de cărți despre *Finnegans Wake* de James Joyce nu ne pot spune nimic mai mult decât ceea ce autorul a vrut el însuşi să ne spună.

Pe lângă CH, Piesa *Voica* mai are sub numele autorului şi un semn: □.

În plus, încă din 1906, în *Florica*, găsim câteva rânduri enigmatice şi totuşi lămuritoare, ca un fel de Cuvânt înainte: *„...cartea de față n'o să vă placă!… Ea e o irupție*

sălbatică, *în literatura noastră contemporană. O origină umilă – cum am mai spus.* **La revendicări o să fim însă mulţi**. *Fericit sar! Strâng mâna. Îmbrăţişez pe toţi.*" Semnat: **„ANA".**

Întrebarea cu care am început rămâne: am înțelege oare altfel aceste cărți dacă am şti mai clar cine a fost Mihail C. Vlădescu? Poate că ele nu sunt singurele lui scrieri? Se va găsi, nădăjduim, un cercetător care să încerce imposibilul. La aproape 585 de ani de la naşterea lui Vlad Tepeş, cunoscut occidentalilor sub numele de Dracula, şi la aproape 130 de ani de la naşterea lui Vlădescu-Drăculea ___

Cu atât mai mult cu cât Mihail C. Vlădescu a fost nu numai unul dintre scriitorii Modernişti ai României: el a fost şi om politic. Dovedesc acest lucru discursurile lui în Parlamentul României, ca Deputat de Teleorman. Găsim în aceste discursuri o remarcabilă inteligență vie, o ironie muşcătoare, o prezență de spirit cuceritoare, şi o cunoaştere impecabilă a situației internaționale interbelice. O adevărată personalitate a anului 1922... Ca să-l parafrazăm pe cronicarul Miron Costin din veacul al XVII-lea, „Nasc şi la Alexandria oameni."

Bucureşti, Miezul nopții, 31 decembrie 2014

Contemporary
Literature Press
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu
Jurnalul unui războinic
1915

21

Mihail C. Vlădescu

Jurnalul unui războinic

Editat de
George Sandulescu şi Lidia Vianu

Contemporary
Literature Press

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu
Jurnalul unui războinic
1915

22

Amice,

Îți trimit alături manuscrisul[1] despre care ți-am vorbit. Fă cu el ce vrei. Publică-l, arde-l, păstrează-l ca pe o hârtie fără interes. Ai toată alegerea. E al tău.

Te fac atent însă, că eu am pus multă inimă scriindu-l. Prin urmare, nu-l tratà cu nepăsarea ta obişnuită.

Fii indulgent cu erorile, excesele şi violențele în care am căzut pe alocurea. Gândeşte-te că viața ficăruia din noi, aşà a fost, inegală, în acest an, în care am preferat să ne mutilăm conştiința, decât să acceptăm bărbăteşte o luptă în câmpie deschisă. În aceste mizerabile luni, recunoşti, că am sacrificat convingerile noastre, am renunțat la tot ce aveam sacru, am primit toate transacțiunile, dintr'o datorie patriotică rău înțeleasă.

Cel puțin, citind aceste fragmente din existența mea, fiecare are să înțeleagă, că nu există bătălie în care să sângerezi mai mult, decât aceea care se dă în tine, cu propriile tale forțe şi în contra propriilor tale forțe…

Jurnalul unui războinic… De sigur. Ne-am războit cu noi înşine, dar nu în mod glorios, ci lamentabil. Nu avem mândria de a spune că suntem nişte viteji, ci numai ruşinea de a constatà, că suntem nişte învinşi.

Eu am un mijloc să-mi iau revanşa. Ştii că nu e în firea mea să mă resignez. Lovitură pentru lovitură. Nu mă sperie loviturile soartii, dar ale oamenilor?

Te anunț dar, că dela 8 Iulie încoace, în viața mea de reptilă indolentă care o duc de un an aproape, începe o eră nouă.

Am perdut vremea, dragă prietene, ți-o spun cu o sinceră mânie. Mulți ca mine, sunt convins, că regretă greşala de a fi întârziat atâta, în țara în care prea se face cultură extensivă numai cu o singură floare: cumințenia.

[1] Manuscrisul pe care l-am primit e chiar "Jurnalul unui războinic".

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu
Jurnalul unui războinic
1915

23

Merg acolo, unde lupta până la ultima suflare e o virtute. Unde focul sacru arde în suflete şi în vine. Unde ataşamentul de viață nu e aşà de exclusiv şi nu domină pe oameni chiar în ora deciziunilor supreme.

Deci, cum zice Sfânta Scriptură, voi puteți să rămâneți acasă, blânzi şi cuminți ca mieii. Mie dați-mi voe să apuc o altă cale, plină de primejdii, dar demnă. A fi sau a nu fi, ce vrei, eu am nebunia să cred că e o maximă sănătoasă. România, care rezumă înțelepciunea contemorană, a dovedit în 1914 şi 1915 că e ridicol să-ți complici viața cu asemenea aberații…

(*Scrisoarea mai cuprinde încă câteva detalii de ordin personal, ce nu pot interesà publicul şi se termină cu un apel către mine, spre a nu i se dà cu nici un preț numele.*

Publicând însă această scriere, cred că nu va scăpà nimănui, caracterul ei documentar. Din ea se poate vedeà, gradul de tensiune sufletească, la care au ajuns unii dintre noi, în timpul acestei crize istorice.

Impresiunile zilnice culese în timp de o lună de prietenul meu, le-am avut poate fiecare şi de aceea am crezut că e interesant să le scot în broşură.

De altfel ,, Jurnalul unui războinic"ar fi putut fi întitulat şi ,, Impresiile unui Român în timpul războiului Universal".

Amicul meu care nu e nici literat nici om politic, a ales singur titlul. Îi las această satisfacție. **M.C.V.***)*

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu
Jurnalul unui războinic
1915

24

Carol I, Regele României (1839-1914)

Contemporary Literature Press
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

25

8 Iunie.

Până azi n'am putut să scriu fiindcă îmi ziceam:

—„ E inutil să scriu. Intrăm în război''…

Aşà am trăit eu cu credința asta 10 luni de zile, că declarația de război trebue să vie dintr'un ceas într'altul, prin surprindere.

Sub această impresiune n'am fost numai eu, ci majoritatea concetățenilor mei. Chiar acei care au pretențiunea de a fi totdeauna în secretele pacifice ale guvernului… Un bun observator ar fi citit imediat pe fața lor, îndoiala, că poate evenimentul fatal să se producă în contra asigurărilor ce primise dela vre-un ministru care nu ştie nimic. Pentru oricine nu erà interesant aceea ce auzise sau citise, ci aceea ce simțeà.

Oricât de liniştitoare puteà fi o declarațiune oficioasă, biruià însă pornirea de a şti că furtuna e gata, deslănțuită; că n'a mai rămas nimic ca desnodământul să aibă loc şi catastrofa să se producă.

Desigur că pentru generațiile viitoare, n'are să fie fără interes să se ştie, ce am simțit noi în aceste momente. Poate că după război chiar, acei care s'au luptat, o să vreà să cunoască, ce se petreceà în sufletul inert al neutrilor, în timpul când sângele lor curgeà în valuri.

Zece luni am avut frigurile războiului. Seara mă culcam pentru ca a doua zi să aud ordinul de mobilizare.

Bine înțeles, devoram toate edițiile speciale ale jurnalelor. Nu odată mi s'a întâmplat să cred că războiul s'a şi declarat. Toate desmințirile nu reuşeau să-mi scoată din cap această ideie.

Dar de câte ori n'am plictisit oameni politici în stradă, în casele lor, cu întrebările mele. Fuga asta după ştiri noui, trebuința de a şti că şi țara noastră intră în război, sunt semnele neîndoioase ale crizei sufleteşti prin care trecem.

Un neastâmpăr de maniaci, o febră continuă, o dorința inconştientă de sacrificiu, iată caracteristica epocii de sânge şi de fier prin care trecem.

Azi însă notez o schimbare la mine.

Sunt foarte surprins, sunt foarte îngrijat, sunt perplex.

Nu pot să cred… Totuşi e adevărat.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu
Jurnalul unui războinic
1915

26

Încet, încet, îşi face loc o ideie nefastă: războiul nu mai e inevitabil! E posibil? Sunt de două zile la țară. Jurnalele nu le mai citesc regulat. Nu mai văd pe nimeni. Cu siguranță că acest lucru e datori izolării mele aici.

Am întârziat prea mult în aceste locuri. Trebue să plec.

Bucureşti 1915

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

27

9 Iunie.

Azi noapte am stat până târziu, studiind hărțile. Am restabilit poziţiunile Ruşilor cu mare greutate, după noile comunicate.

La mine, frigurile războiului s'au mai calmat…. Liniştea asta de țară, lipsa de ştiri, a contribuit nu puțin, la această transformare. Faptul acesta mă indignează. După masă, am avut adevărate remuşcări.

Şederea mea nu se mai poate prelungi. Consider ca un adevărat act de trădare rămânerea mea încă aici.

După masă, iar am examinat frontul oriental, am verificat pozițiile stegulețelor, făcând oarecare modificări în avantajul aliaților.

Am recitit comunicatele pesimiste. Mă neliniştește mult frontul rusesc.

Când se va oprì ofensiva germană în această parte? Ruşii prepară ceva pe la Nord? Cu siguranță, maximum în 10 zile, vom şti.

○

Poşta n'a venit. Ce s'a putut întâmplà? Am trimis un argat călare, nici el nu mai soseşte.

În adevăr, e o nebunie să părăseşti Capitala țării pe vremurile astea şi să vii să locueşti un sat, despărțit de restul lumii, fără cale ferată, fără şosea şi fără telefon. E o nebunie care nu pot să mi-o iert. Dacă am fi în stare de război, aşi merità să fiu împuşcat pentru această greşală.

Din fericire, în momentul de față argatul soseşte. Ah! mizerabilul! E beat… Cu siguranță că mi-a pierdut corespondența.

Totuşi nenorocitul găseşte destulă putere şi are destulă luciditate ca să-mi explice, că n'a venit dela oraş nici un jurnal..

—„ Are dreptate! ''

L'am crezut imediat… Censură, stare de asediu, turburări de stradă. În lipsa mea s'au precipitat evenimentele… Am simțit pentru inconştientul acesta o compătimire profundă, amestecată cu o repulsiune amară în contra mea însumi.

28

Faptul de a fi venit in momentele astea la țară, întrece orice, chiar reaua conduită a servitorului meu.

Nici odată n'am fost aşà de sever față de mine. Mi-am făcut geamantanele ca un automat. A doua zi, la ora 8, trebuià să plec.

Contemporary Literature Press
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

29

10 Iunie.

În spre dimineață, am visat că stam de vorbă cu marele duce Nicolae. Îmi părea aşà de bine că cunosc pe Nicolae Nicolaevici. Pentru nimic în lume n'aşi fi vrut ca cineva să mă deştepte atunci.

Scena a fost scurtă şi mărturisesc am simțit o adevărată decepțiune. Generalismul, cu toate stăruințele mele, s'a abținut să vorbească ceva de politică sau despre operațiuni. Deşi mă vedeà cât sufer, a rămas intransigent.

Conversațiunea noastră a fost de ordin cu totul privat. Informat că cunosc un alt membru al familiei Imperiale ruseşti, dintr'o excursie în Alpi, convorbirea noastră s'a mărginit aici.

Am simțit, părăsindu-l, un regret şi deşteptându-mă, regretul creşteà cu atât mai mult, cu cât plecam dela țară şi nu am avut măcar un vis frumos.

Tot drumul spre Bucureşti am fost plictisit. Câțiva cunoscuți pe care i-am întâlnit, mi-au afirmat acelaş lucru: războiul e exclus.

Bine înțeles, am tratat de absurdități aceste baliverne nemțeşti şi am refuzat să mai discut cu ei.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

30

11 Iunie.

Zi grea.

Abià întors, şi am pornit în anchetă….

Ora 2 şi jumătate şi n'am dejunat încă.

Încă odată, unde mergem? Ce vreà ţara asta? Sunt mâhnit, sunt aşà de mâhnit, încât aşi vreà mai bine să o părăsesc…. Nu mi-am dat seama până azi de adevărata realitate. Nu facem război, de astădată se pare că e o certitudine. Totuşi conştiinţa mea refuză să admită o astfel de crimă. În contra tutulor declaraţiunilor, eu mă revolt şi zic: nu se poate!

Toată lumea simte ca mine? Imposibil de descris starea sufletească în care mă găsesc. Dacă mi s'ar fi întâmplat o nenorocire personală, nu m'ar fi zdrobit aşà …

Va să zică e adevărat? Nu facem războiu!

Asta nu poate să dureze mult. Eu trebue să iau o hotărîre…. Cel puţin în ce mă priveşte pe mine.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

31

12 Iunie.

Azi am fost pe la prieteni să-mi plătesc pariurile. Am anunțat că războiul se va declară înainte de întoarcerea mea dela țară. Am pierdut… Intrare în acțiune, mulți bani am aruncat aşà, stupid în numele tău!

Cel puțin pot să zic că sunt un om de onoare. Țara mea nu poate să spue acelaş lucru… Criza a mai trecut… Sunt mult mai liniştit. Mă pot ocupà şi de altceva. Totuşi „frigurile" m'ápucă, la intervale mai rare şi nu cu atâta violență ca ieri.

Ce țară! Sunt fiul ei, însă mi-e ruşine… Simt lacrămile, cum mi se urcă, în ochi… De o jumătate de ceas plâng. Nu ştiu ce plâng: propria mea durere, sau nenorocirea unei rase… Această rasă care nu vreà să moară luptând, dar care vreà să se sinucidă.

Războiul e mântuirea atâtor suflete. Îl aştept ca pe o consolare divină. Ca răsplată dulce a atâtor suferinți, pe care nu le ştie nimeni.

Contemporary
Literature Press
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

32

13 Iunie.

Țara asta are oameni de acțiune? Cred că nu.

Sunt de o parte, sentimentali ca mine, în stare să plângă numai ruinele Ierusalimului.

De alta, sunt pehlivanii, în fond şi ei nişte sentimentali, care lucrează sub imboldul fricii.

Aceste două categorii de indivizi alcătuesc poporul român. Trebue să recunoaştem, în condițiunile astea, n'ai de unde să recrutezi un om de acțiune, la 7 milioane de suflete.

Totuşi, în istorie ca şi în vieață, învațăm să prețuim mai mult succesul. Mai ales istoria, această ştiință părtinitoare, n'a slăvit decât pe cei ce au isbutit.

Poate că suntem şi noi o țară a… succesului numai? Drumul care duce la adevărata glorie ne e închis!

N'am fost născuți să avem nici sufletul eroic, nici geniul marilor creatori, — ci să rămânem numai la talentul şi istețimea unor virtuozi. Căci în definitiv, nu se poate contestà, un succes are şi el însemnătatea lui. El prețueşte mai mult decât toate jertfele şi sforțările puse în slujba unei cauze nobile, dar pierdute. Un succes e un rezultat. E o cucerire uşoară, ştiu. Dar e o existență asigurată modest, fără bătaie de cap, prozaic, abil, dacă vreți.

Prin urmare, să fim liniştiți. Să aşteptăm, că e mai bine.

Da, să aşteptăm, — iată cuvântul la modă, pe care-l aud des şi pe care e destul să-l pronunțe cineva, ca să mă înfurie. Aşi propune, dacă numai ar fi posibil, eliminarea lui din limba română, până la ocuparea Transilvaniei. Aşi fi în stare să admit starea de asediu, numai pentru ca censura să-l suprime.

Istoria ne spune, că Francezii au preferat totdeauna să tranşeze diferendele lor prin arme.

Italienii, din contra, au căutat mai mult să trateze, decât să se bată, convinşi că tot mai mult se obține dela adversar prin diplomație, decât prin luptă.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

33

Noi Românii însă, nici nu tratăm, nici nu ne batem. Ce facem atunci? Aşteptăm. E o formulă nouă, originală, fenomenală şi națională, a cărei aplicațiune nu mă satisface.

Contemporary Literature Press
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

34

14 Iunie.

Sunt foarte impresionat de înfrângerile Ruşilor în Galiția. Avem azi toate detaliile.

Căderea Prsmislului[1] şi evacuarea Lembergului, sunt cu deosebire dureroase. Nu e nimic. Evenimentul care va schimbà în bine situația pe frontul rusesc, se va produce curând. Am o încredere şi certitudine absolută în această privință.

Ruşii, în țara lor, nu pot fi bătuți de o armată sleită şi după 11 luni de război. E elementar de tot. E o axiomă. Orice mi s'ar spune, armata germană, după 11 luni de campanie, a pierdut cantitativ şi calitativ enorm, aşà încât azi a devenit de nerecunoscut… Toți corespondenții de război neutri constată faptul acesta atât de îmbucurător, în mod unanim. În aceste condițiuni, a continuà să afirmi încă şi în viitor triumful Germanilor, este a crede nu numai în minuni, dar e încă şi altceva mai grav, e a ține cu orice preț să fii tratat într'o zi de nebun, e mai mult chiar: e a încercà să mistifici lumea cu conştiință, ceeace prin vremurile prin care trecem e o acțiune rea, criminală… Însemnează pur şi simplu, a fi un trădător de patrie.

Asediul Przemyślului, 1915

[1] Przemyśl, în Austro-Ungaria (Nota editorului)

15 Iunie.

La ora 11½ dimineața, s'a întâmplat un incident extraordinar. Nu ştiu ce să cred.

Sunt încă sub impresia scandalului. Pe Calea Victoriei, colț cu Bulevardul, poliția confiscà un ziar „Patria".

Brutalizat peste măsură, nenorocitul de vânzător strigà ca din gaură de şarpe. Publicul intervine cu energie.

Urmează o învălmăşală. Ţipete şi vociferări din toate părțile. Mă aflam de față.

—Canalii ce sunteți! intervin eu.

—Ați insultat autoritatea.

—Mizerabililor, mă grăbesc să adaog şi mai furios.

—Suntem în exercițiul funcțiunii.

Condus la Prefectură, am semnat procesul-verbal de ultraj şi am plecat.

Ce e asta? Mă rog, în ce țară trăim? Vreà guvernul răscoală? I-o putem servi. Eu unul sunt exasperat.

Dacă ar fi fost vorba de un jurnal care nu vreà războiul, fireşte, că n'aşi fi avut nimic de zis. Din contră, ar fi avut toată aprobarea mea. In cazul de față, însă, nu pricep ce urmăreşte guvernul.

Mie nu-mi plac nici sfinxi, nici enigmele. Îmi plac situațiunile clare.

Încep să cred că dela o vreme mă înşel pe mine.

Eu cred că demult chiar ne amăgim toți în țara asta. Guvernul ne minte cu neruşinare. Ne înăbuşe aspirațiile, ne tae avânturile. Ceeace e mai grav, ne jigneşte până şi sentimentele noastre cele mai scumpe. Nu-i contest în această privință mult rafinament şi o artă în adevăr superioară.

Însă unde mergem? Nu voim să înțelegem odată că buna noastră credință e surprinsă în fiecare zi? Acest simplu incident mi-a luminat conştiința asupra situațiunii adevărate în care ne aflăm şi pe care am refuzat să o considerăm până astăzi cu seriozitate.

Ah! Cum aşi vreà să fiu un profet chiar în țara mea.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

36

Cuvântul meu însă să scoale masele şi să le pornească ca un torent în luptă. Să strivească în furia lor pe vinovați, să doboare la pământ toți mişeii, să răstoarne în cale toate pedicile şi toate rezistențele. Să mă răzbune pe mine care am fost un naiv, care am crezut totul, care am sperat până în cele din urmă şi care am suferit atât de mult, aşteptând ceasul mântuirii care n'a sosit.

Contemporary Literature Press
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

16 Iunie.

Sunt un exaltat?!

Pentru întâia oară când îmi pun această întrebare. Sunt liniştit, că n'am să-mi reproşez nimc.

În fond nu e vorba, numai de felul de a fi al unui individ oarecare. Asta ar interesà foarte puțin. Acuzația e mai generală, loveşte pe mulți.

Toți acei care vor războiul. Toți acei care au în ei mândria de rasă. Toți care cred în puterea şi în menirea noastră, sunt nişte exaltați, nişte Don-Quichoți…

Să-mi deà voe, oamenii care conduc destinele țării, ,,responsabili'', cum îi numeşte gluma populară, să le întorc întrebarea, atunci când ne ià aşà de sus şi să le zic:

— Serios, dar D-v. credeți că sunteți la înălțimea împrejurărilor de azi! Să-mi îngăduiți să fiu sceptic. Nu mă înclin înaintea infailibilității nimănui. Zâmbetul compătimitor care-l aveți pentru sentimentalismul nostru exagerat, îl am şi eu pentru nehotărîrea şi incoherența de care ați dat dovadă, în toate actele D-v., dela începutul războiului.

Suntem chit va să zică. De o parte e exaltare… Mare slăbiciune, fără îndoială. De alta, n'aveți să negați spiritual de indecisiune care vă caracterizează şi o incapacitate de orientare, care ştiți cât de mult îngrijeşte țara.

Sunteți mai interesanți poate. Nu cred. Aveți morgă mai multă şi o pozà impasibilă, care drept să vă spun, pe mine unul mă amuză.

Ce vreți însă, eu prefer pe exaltați — am slăbiciunile mele. Eu consider mult mai reală opera lor.

Ştiu, sunt indiscreți, nerăbdători, diplomați răi… Au ținut aprins focul sacru în țară. N'au lăsat să adoarmă conştiința publică.

Aici, văd rezultate… *dincolo*, un chinuitor semn de întrebare…

La urmă însă trebue să alegeți.

Ei, Domnilor, vă privesc cu oarecare tristețe. Nu pricep multe la D-v. Dar să mai aveți şi un zâmbet pe buze…

Ce inconştiență!

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu
Jurnalul unui războinic
1915

38

Nu ştiți ce vă aşteaptă! Mâine va fi o zi grozavă.

Ce scump o veți plăti, dacă toată combinațiunea asta tenebroasă, hidoasă şi caraghioasă, cu care vă îndeletniciți de un an de zile, n'are să vă iasă…

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

39

17 Iunie.

Cea mai nouă care am auzit-o azi.

Intrarea în acțiune s'a amânat iar… Cel puțin pentru o lună şi jumătate!

Motivul?

Recolta trebue strânsă.

Bine e posibil? E o glumă iar? E o înşelătorie? Eu plec din țară.

Un om cinstit nu poate să-şi găsească liniştea aici.

Astă vară n'am intrat în acțiune fiindcă nu ne venise munițiile şi armamentul. Astă toamnă n'am declarat război fiindca nu sosiseră medicamentele şi pansamentele. Astă iarnă n'aveam cojoace, astă primăvară n'aveam tratativele diplomatice terminate şi acum avem recolta şi la anul pe vremea asta o să avem călduri prea mari şi o să ne lipsească drilul.

La urma urmei mi-e egal dacă nu face țara Regelui Carol războiul.

Plec pe unul din cele 5 fronturi de luptă şi tot îmi fac datoria.

Personal, în ce mă priveşte, hotărîrea o am luată. Dela ea nimic nu mă abate.

Dar contemporanii mei?... Dar țara asta care rămâne în urma mea?... Dar morala eternă?... Dar o generație întreagă care dezertează?... Cu atât mai rău! Cu atât mai ruşinos spectacolul.

Încep să-mi reproşez întârzierea pe pământul, pe care azi înfloreşte laşitatea.

Îmi fac examenul de conştiință singur.

Sunt eu convins că pe câmpul de onoare România nu-şi va încrucişà spada nici odată?

Jur cu mâna pe piept, în ciuda a tot ce aud şi se spune, că nu pot să cred odată cu capul, că e posibil… enormitatea asta să se întâmple….

O ce naiv sunt! Ce regrete m'aşteaptă…

Contemporary
Literature Press
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

40

18 Iunie.

Au început să mă amuze întrunirile publice, care se ţin lanţ… Nu cunosc ceva mai glumeţ decât manifestaţiile astea pacifice.

A ajuns halima cu ele. De atâtea luni de zile le facem!... Să le punem capăt.

O întrunire paşnică nu dovedeşte nimic. Nu creează nimic. Prin urmare de ce mai stăruim?

Desordinele, turburările de stradă, conspiraţiile, atentatele, sângele pe care poporul îl varsă într'o încăerare, iată ce trebue să fie azi în onoare.

Cu discursuri nu se scrie istoria.

Eu vreau să văd pe micul erou popular de 16 ani, care moare pe baricadă, însufleţind mulţimea la luptă.

Conspirator vreau sa fiu. Cetăţean într'o ţară unde tirania guvernamentală, poată să fie spulberată în câteva ceasuri, de prostimea răsvrătită, iată ce visez eu. Mă plictisesc manifestaţiile… Tonul moderat mă irită. Ah! acea ţinută moale a manifestanţilor noştri! Par'că sunt nişte credincioşi care ies agale dela biserică după o slujbă lungă.

Totul la noi e dulceag… Nimic nu-ţi opreşte repiraţia. Nimic nu te îmbărbătează. Nimic nu te lasă să bănueşti că lupta e aproape.

Avem să ne batem bine? Cine ştie efectele acestui apel la cumineţenie, care e încurajare la laşitate şi un îndemn la deserţiune.

Simt că până şi întrunirile, discursurile, au stricat cauzii noastre.

Oh! Mai repede… Să treacă priveliştea asta la care asist mai repede.

Să se isprăvească cu întrunirile şi discursurile. Să sune goarna.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

41

19 Iunie.

Astăzi am pocnit pe unul… Un incident penibil, pe care la urma urmei îl regret.

E curios că lucrul ăsta nu mi se întâmplă mai des, în starea sufletească în care ma aflu.

Stăteam de vorbă cu… victima mea.

Un fost coleg de şcoală. N'a avut noroc însă şi a atacat chestia războiului, despre care ştia că am păreri diferite. Erà o lipsă de tact dela început. Dar tonul care a vrut să-l întrebuinţeze a fost care l-a pierdut. Nici mai mult, nici mai puţin decât să-mi susţie următoarea teorie:

—,,Mon cher, nu pricep de ce nu te astâmperi? De ce te agiţi de geaba. Nu eşti mulţumit?... Nu ai tot ce-ţi trebue? Pe semne că v'aţi săturat cu binele.

Toţi ăştia care voiţi războiul, trebue să aveţi o infirmitate morală. Vă lipseşte ceva, cu siguranţă. Mai întâi, eu nu cred, să fiţi oameni prea inteligenţi.

Dar las asta la o parte, un război e ceva peste măsură de crud. Vă daţi seama ce e un război? E ceeace repugnă întâi unui om civilizat.

E ceeace adoră un antropophag sau un pervers cu instincte sanguinare.

În cazul nostru, România are şanşa nemai auzită să rămâe neutră. Şi voi vreţi s'o aruncaţi din senin în cea mai criminală aventură.''

I-am pus scurt mâna în gât — drept orice replică. Mi s'a părut că am în faţă un vândut, un trădător, care trebue să-şi ià pedeapsa îndată.

Nenorocitul erà nevinovat. În timp ce se sbăteà în braţele mele, am înţeles eroarea. Făceà o simplă teorie, cum obişnuesc atâţia alţi zevzeci s'o facă.

Când i-am dat drumul erà galben ca ceara. Toţi în jurul meu mă priveau cu groază.

Încă o întâmplare ca asta şi societatea cu mine o să devie o primejdie.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu
Jurnalul unui războinic
1915

42

Contemporary
Literature Press

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

43

20 Iunie.

Nimic …Nimic…Nimic.

Azi am cerut să-mi aducă gazetele mai de dimineață ca de obiceiu, crezând că poate voi găsi cel puțin de astă dată, ceeace aştept lacom de atâtea luni… Ceeace doresc din toată puterea sufletelui meu şi pentru care aş fi gata să-mi iau viața oricând, numai s'o văd că vine…. Victoria. Lovitura de trăsnet a aliaților. Catastrofa într'o clipă a maghiaro-germanilor.

Nimic însă.

Pe frontul francez, aceeaş situație care durează de luni de zile. Citesc şi recitesc comunicatele din ultima săptămână. Le-am sub ochi. Le-am strâns toate într'un caet cu o grije deosebită.

Le-am transcris eu însumi, cu mâna mea ca pe nişte scumpe răvaşe de dragoste.

Le citesc şi le recitesc… Nimic. Nu văd nimic! Ce durere.

Pe frontul rusesc, retragere şi retragere.

Pâna când? Până unde? Mister.

Pe frontul italian , la Dardanele. Staționar.

În ansamblu totuşi situația e departe de a fi rea. Dimpotrivă sunt convins că nici odată triumful aliaților n'a apărut mai asigurat ca astăzi.

Dar unde e ofensiva generală? Unde e lovitura de trăsnet pe care ei o pregătesc de mult? Unde e izbânda fulgerătoare? Nimic din toate astea.

Ah! un singur sentiment mă stăpâneşte în mijlocul decepțiilor pe care le am.

O ură sălbatică față de această eroică rezistență a Germaniei. Omenirea se luptă să o răpue… Încercuită din toate părțile şi totuşi atacă. Ei bine, această putere trebue sfărîmată, chiar dacă globul n'ar ajunge decât un ocean de sânge…

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

44

21 Iunie.

Ocupațiunile mele suferă. Relațiunile mi se resimt din zi în zi. O izolare se aşterne în jurul meu şi o restrîngere a întregii mele activități… Cărui fapt datoresc această transformare din viața mea?

Sunt şi eu una din victimile războiului mondial. Atâția bravi care mor pe câmpul de luptă. Atâtea existențe care pier din cauza ruinii, a foametii şi a mizeriei în dosul frontului. N'am fost atins de nici una din aceste calamități.

Totuşi sunt o victimă, tot aşà de plâns, ca toți refugiații, ca toți naufragiații, ca toți infirmii şi nenorociții a căror suferințe umple azi cu strigătele lor continentul.

Toate ideile care le-am avut dela începutul războiului au căzut… au dat faliment.

Astăzi mă simt pierdut, dezorientat. Nu mă mai regăsesc singur.

Eu sunt un om cinstit… Eu ştiu că majoritatea contemporanilor mei s'au înşelat… Sunt nişte victime ca şi mine.

Dacă mulți din ei suferă, fără să protesteze, eu nu mă pot resignà.

Dacă mulți pot să mai aibă surâsul pe buze şi să-şi continue neturburat existența, eu sunt incapabil s'o mai fac.

Am crezut în război ca intr'o necesitate. Am avut pe d'asupra nostalgia lui, deşi toate ororile şi toată injustiția, care o are la bază, nu mi-erau necunoscute.

Luni de zile l-am văzut venind şi totuşi când erà mai aproape a dispărut. Ei, eu nu pot să mai continuu acest joc. Nu e în firea mea… Mă simt complice la nu ştiu ce crimă… Sunt un om cinstit. Nu m'am îndoit nici de majoritatea cetățenilor acestei țări.

Îmi dau seama însă că eu sunt mai slab şi voi sucombà în această criză. Nu pot s'o trec uşor ca alții. Eu trebue să trag concluzia firească şi logică a întregii mele credințe din trecut.

Ca şi întreg poporul acesta, ca şi guvernul lui, trebue să înțelegem odată, că ne-a mai rămas o singură ieşire: războiul.

Presa, oamenii politici, femeile, neutrii să se încline dar… Războiul nu mai poate fi înlăturat.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

22 Iunie.

Azi am fost la Şosea singur într'o trăsură. M'am dus să iau şi eu aer, cum fac alții.

Starea de nervozitate în care mă aflu a crescut.

Prevăd cea mai oribilă furtună din câte s'au deslănțuit vre-odată într'un suflet de om slab ca al meu.

Voi puteà să rezist?

…Câteva femei frumoase trec.

Nu mai am nici o tentație. Nici o plăcere.

Ce va fi mâine cu mine? Nu ştiu, dar trebue să ies din situația asta cât mai curând.

Salut la întâmplare câțiva prieteni. Toți mă privesc în chip ciudat, chiar ironic. De ce sunt aşà de surprins că mă văd aici? Câtă nepăsare la lumea asta din echipage!

Te scandalizezi fără să vrei. Habar n'au ce se întâmplă în restul omenirii.

Un escadron de husari ai morții, vreau să văd răsărind după un boschet, să-i risipească cu latul săbiei.

În câmpiile Poloniei, pe colinele Franței, mor acolo, în fiecare moment, mii de oameni.

La Băneasa, ce drept avem noi să ne plimbăm nesupărați?

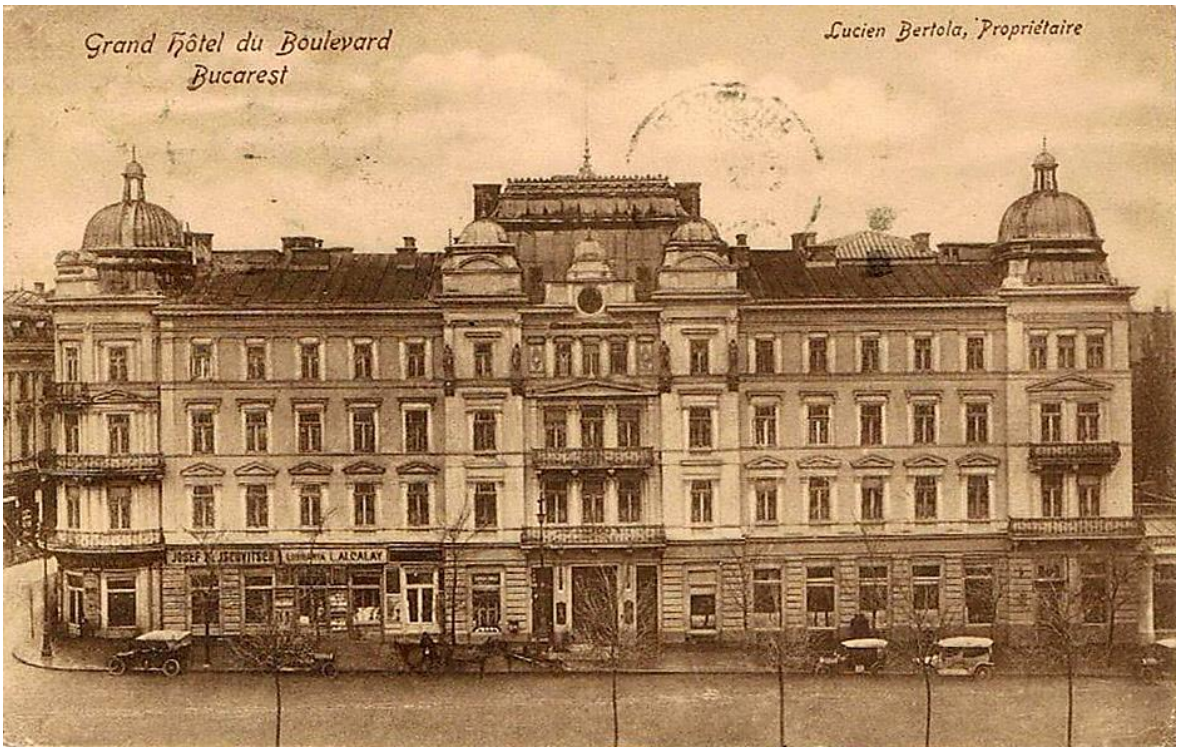
O baterie de 75 instalată, ar face o operă salutară, spulberând toată canalia asta.

Contemporary
Literature Press
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu
Jurnalul unui războinic
1915

46

Bucureşti 1915

Contemporary
Literature Press

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

47

23 Iunie.

De ce mi-a fost frică am scăpat. Am trecut ziua de azi aşà de bine…

Ce contrast! Eri eram aşà de sombru, încât pierdusem complect încrederea în mine. Astăzi sunt senin ca o zi de victorie.

Cărui fapt să atribui acest lucru? Desigur acelui etern izvor de bucurii şi dureri, care e în fiecare din noi: inconştienţa omenească!

Atmosfera în jurul meu e calmă. Nici o vorbă de mobilizare. E o glumă să mai vorbeşti de război.

Îmi dau seama că am devenit ridicol, în mijlocul societăţii în care trăiesc. Ideile mele au rămas cu câteva luni în urmă.

Sunt un anahronism.

Mă tem că o să încep să plictisesc lumea. O să ajung obiectul de zeflemea al tuturor.

Iată care o să fie rezultatul.

Să încetez de a mai crede orbeşte în război, cât mai e timp.

Sunt un naiv. Am o concepţie de primitiv. Ce însemnează asta: război , război cu orice preţ.

Sunt nuanţe, sunt distincţii şi rezerve de făcut, asupra oportunităţii intrării noastre în acţiune.

O revizuire se impune în judecata mea de până acum.

O evoluţie în fapte, trebue să fie urmată şi de una în idei.

Hotărît, mie azi mi-e bine? Nu mă mai recunosc.

Renunţ de a mai scrie, pe tonul ăsta. Mi-e ruşine!

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

24 Iunie.

Vilegiatură . Toți mergem in vilegiatura. S'a decis. Erà de aşteptat.

Şi pentru ce am face altfel? Ce ne opreşte? Când stam cu brațele încrucişate, să urmăm programul din anii din urmă . E cel mai cuminte lucru.

Am privit azi cu melancolie şirul lung de trăsuri care treceau spre gară.

Acest exod banal mi-a deşteptat în minte altul: teribilul exod al populațiilor din Belgia…. Erà tot aşà în plină vară şi în plină linişte, când au pornit.

Ce fericiți suntem!

Văd evacuarea de anul trecut a Parisului plină de atâtea peripeții tragice. Desluşesc în câteva zile evacuarea probabilă a Varşoviei precedând o retragere strategică a Ruşilor.

Ce soartă le-a fost rezervată unora şi ce soartă altora!

Pe ce pământ ne aflăm noi şi pe ce lume se află ei… Ne dăm îndeajuns seama de şansa care am avut-o? Ce privilegiați suntem!

N'avem nici o remuşcare. Nici o grijă. Şi de am aveà-o?

Mergem să ne plimbăm. În sufletul nostru avem voluptatea celor care sunt fericiți.

Să nu uităm că plăcerile se plătesc. Să ne aducem aminte, regretele vin mai târziu.

Totuşi, cum se face că în țările beligerante, înapoia frontului, vieața normală ca în vremurile bune de prosperitate continuă…. Teatrele sunt deschise, casinourile, băile, expozițiile. Nimănui nu i-a venit prin minte să reproşeze guvernelor acelea că încurajează şi permit aceste spectacole, incompatibile cu tristețea adâncă a evenimentelor actuale.

Aceia cel puțin îşi fac datoria. Eu îi respect, chiar când e vorba de o măsură imorală şi absurdă ca aceasta.

Acolo mă înclin cu venerație. Aici mă întorc cu desgust. Iată deosebirea.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

25 Iunie.

Dela Capşa.

Este extraordinar ce reconfortant e Capşa uneori. În momentele când m'am simțit mai abătut în cursul războiului actual, acolo am auzit lucrurile cele mai bune. Ştirile care m'au liniştit şi care mi-au dat încredere.

Vorbe de cafenea, mi se va zice! Nu e aşà de disprețuit tot ce se vorbeşte la Capşa!

Aşà, de exemplu, azi a circulat un fapt de a cărui temeinicie nu m'am îndoit o clipă.

Un specialist sosit proaspăt din Rusia, ne-a adus o veste bună: Ruşii stau foarte bine. Tactica lor e genială. Chestia lipsei de muniții nici nu există măcar. Milioanele de prizonieri pierduți până acum, n'au nici o importanță.

Nici nu se puteà altfel.

La Petrograd, la Moscova şi în toate centrele mari, domneşte o bucurie de nedescris.

Toată lumea e în sărbătoare, mai ales acum, când duşmanul se găseşte adânc intrat pe teritoriul național. Dezastrul Austro-Germanilor e considerat nu numai ca inevitabil, dar ca o chestie de zile. Maximum într'o lună, vom asistà în Polonia la una din acele tragedii de care spiritul omenesc se cutremură.

Nicolae Nicolaevici dispune de o armată nouă de 6 milioane oameni, pe care o va aruncà din hexagonul de cetăți fortificate, unde o are ascunsă acum, asupra feldmareşalilor germani şi-i va turtì ca pe nişte muşte nenorocite.

Iată explicațiunea abandonării Galiției, a retragerii Ruşilor în interiorul țării şi a celorlalte evenimente pe frontul oriental.

M'am aşteptat totdeauna la o asemenea lovitură de teatru. M 'am mirat chiar că soseşte aşà de târziu.

Să se isprăvească odată cu gloria asurzitoare a lui Mackensen şi a lui Hindenburg.

Cu Dumnezeu înainte.

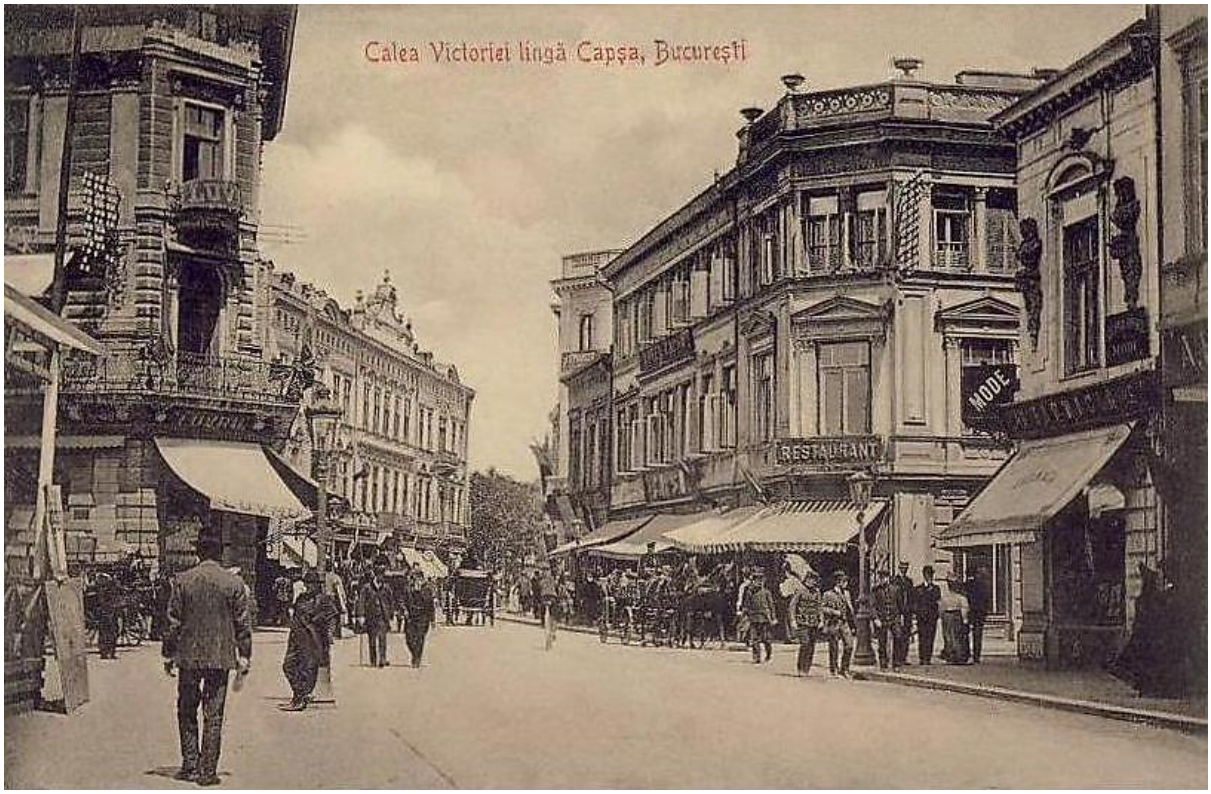
Trăiască Nicolae Nicolaevici!

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu
Jurnalul unui războinic
1915

50

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

26 Iunie.

Dela Capşa.

Azi ştirile sunt contradictorii. E vorba tot de un specialist.

De astădată e reversul medaliei.

Un cunoscut inginer care a vizitat Franța, Anglia, Germania şi Austria, ne-a adus o ştire de necrezut.

Omul ăsta, care erà unul de ai noştri, până a nu face acest voiaj, un partizan hotărît al Războiului, un amic convins al Angliei şi al Franței, devine sub impresiunea celor văzute şi constatate de el acolo, aceea ce sunt azi toți trădătorii de duzină din țară… Nici mai mult, nici mai puțin, decât un fervent apologist al victoriei Austro-Germane.

Cazul e grav şi merită o deosebită atențiune. E curios şi e greu de crezut….

În adevăr, el pretinde că în Franța nu e om care să nu vorbească de pace, ca de ceva foarte apropiat. Războiul a sdruncinat şi a uzat până într'atâta nervii încercați ai Francezilor, încât e greu să mai ție mult această formidabilă tensiune. Şi aici, urmează mai multe detalii, pe care e inutil a le mai înşirà.

În schimb, Germanii sunt admirabili prin efortul lor. Puterea de organizare a Germaniei întrece tot ce prevederea omenească a putut realizà. Nu numai atât, dar Austria, aliata lor, o țară în plină descompunere, astă toamnă, după înfrângerile din Galiția, astăzi, sub influența germană, a renăscut. E o țară nouă. Această transformare, în interval numai de câteva luni, o face de nerecunoscut. Ea constitue cel mai mare omagiu adus forței şi geniului german.

Mărturisesc că mă afectează mult cele ce aud.

Germanii aceştia sunt nişte semizei? Au pornit ei cu tot dinadinsul la cucerirea lumii? Sunt ei convinşi că ea, după atâtea secole, va cădeà la picioarele lor ca o fructă coaptă?

După mine, toți oamenii cari cred în victoria germană, sunt absolut mediocri. Ei sunt capabili să înțeleagă numai unele aspecte exterioare ale lucrurilor, nici odată fondul şi sensul adânc care l-au. Ataşați la materialitatea faptelor, hipnotizați de nu

ştiu ce formule practice, ei nu se pot ridicà la acea intuiție superioadă, care dă puterea de a vedeà departe evenimentele.

Oricât am suferit de pe urma acelor afirmațiuni, şi oricât nu aşi vreà să contest veracitatea lor, credința mea rămâne statornică.

Victoria Quadruplei Înțelegeri e la mine un principiu religios, indesctrutibil. Face parte integrantă din vieața mea, e condiția primordială a existenței mele.

Contemporary
Literature Press
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

53

27 Iunie.

Tot felul de svonuri, tot felul de versiuni. Nu ştii ce să crezi. Ştirile care se lansează zilnic sunt un haos, un labirint în care şi cei mai inițiați se pierd.

Există cineva, care are interes să ne inducă în eroare, care ne pândeşte la fiecare moment, să producă în mintea noastră confuziuni, să creeze echivocuri, să ne turbure ultima rămăşiță de judecată sănătoasă, care ne-a mai rămas.

O presă coruptă, nişte bănci străine, câteva personalități disperate, unele partide, iată tentacolele monstrului invizibil sub muşcăturile otrăvitoare ale căruia sucombăm.

Am impresiunea că țara e împărțită în două, în trei. Sufletul ei este rupt în mai multe bucăți; s'a dus acea admirabilă unitate de anul trecut, când toți am fi mers la luptă, ca un singur om.

Opera asta destructivă, munca asta infernală, treaba asta abjectă şi hidoasă de a fărămituri sufletul unei națiuni, de a-i nimici resorturile morale, de a o scoate din luptă înainte de a se asvârli, ià nişte proporțiuni care mă face să roşesc de valoarea osului din care mă trag. Nişte simplii iobagi… nişte robi ai Turcilor… rumâni… numai cine n'a vrut, nu i-a cucerit. Au dreptate, dacă nu mai au nici un pic de mândrie. Şi nici un pic de revoltă în ei.

Nu cunosc pagină mai puțin glorioasă, decât aceste 11 luni de neutralitate. Nu cunosc întunerec mai adânc, în care să se fi scufundat un popor vre-odată, decât anul de expectativă armată al Țării Româneşti.

Nu există scuză, pentru ceeace am făcut, nici înaintea lui Dumnezeu, nici înaintea istoriei.

E osânda fără apel. E ruşinea, pe care vor moşteni-o nevinovat, toate generațiunile.

Se bat azi toate rasele mândre, sub copitele cărora au căzut toți învinşii Europei. Se bat stăpânii lumii. Fireşte, ce să căutăm noi în acest danț glorios al Domnilor?

Suntem nişte iobagi… Suntem nişte rumâni…

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu
Jurnalul unui războinic
1915

54

ANUL II—No. 93 TG. JIU, DUMINECA 26 IULIE 1915.

Dela Nistru până la Tisa
Tot Românul plânge-mi-s'a,
Că nu mai poate străbate
De-atâta străinătate.
Eminescu.

UNIREA NEAMULUI

ZIAR NAȚIONALIST

Cine-a îndrăgit străinii,
Mânce-i-ar inima câinii,
Mânce-i-ar casa pustia
Și neamul nemernicia!
Eminescu.

Apare săptămânal. Numărul 5 bani

Abonamentul pe an 5 Lei
Redacția și Ad-tracția strada C. Săvoiu 18

Director-Proprietar: ȘTEFAN N. BOBANCU

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ
SCRISORILE NEFRANCATE SE REFUZĂ

FRAȚI ROMÂNI și BRAVI OȘTENI!

S'a împlinit la 19 Iulie 1915 un an, decând Nemții cei sumeți și Ungurii cei brutali au deslănțuit cel mai sângeros război din câte au fost vreodată pe lume, pentruca să îngenunche sub jugul lor neamurile de altă lege și de alt graiu.

In timpul acesta de un an, a început în regatul nostru să se săvârșească curățirea poporului de uscăturile lui: de o parte Românii neaoși, cu sângele curat, iubitori de pământul și neamul românesc din Tisa până în Marea Neagră, din Carpații Galiției până în Dunăre; de altă parte Românii corciți cu sângele lăpădăturilor și gunoaelor omenirii scurse de peste hotare pe pământul României, dela Miazăzi și Miazănoapte, dela Răsărit și Apus.

Românii cu sângele curat se sbuciumă de un an să grăbească împlinirea aspirațiilor neamului, înfăptuirea idealului național, pe când Românii cu sângele spurcat, ajutați de streinii de lege și de grai, ni-s'au pus de-a curmezișul în cale, ca să împedece întregirea pământului și neamului românesc.

S'au vândut pe bani Românii corciți streinilor de lege și de neam, și ca Iuda vânzătorul și trădătorul lui Isus le ajută Nemților sumeți și Ungurilor brutali să vă robească, cum au fost robiți frații voștri din Ardeal și Banat, din Crișana și Maramureș.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

28 Iunie.

Nimic nou.

Iar neastâmpărul şi nelinişte a de acum câteva zile…

Monotonia asta contrastează aşà de straniu cu tragedia care se desfăşură în lume de atâtea luni. Nu se întâmplă nimic.

Mai bine zis, din ce se întâmplă, nu ştim aproape nimic.

Din marile evenimente care zgudue vechea alcătuire a omenirei, nu ni se servesc decât din când în când nişte crâmpeie hibride, nişte fragmente ridicole.

Telegramele care ne vin, comunicatele cuartierelor generale, sunt absolut insuficiente. Sunt o caricatură antipatică a situației.

Nu cunosc o proză mai banală, mai seacă, mai searbădă şi mai obscură, decât aceste relațiuni oficiale ale nesfârşitelor şi sângeroaselor lupte care se dau.

Ştiu, mi se va răspunde, secretul operațiunilor e în joc. Statele majore nu pot să facă altfel.

Nu înțeleg. Mi-e imposibil să pricep această limbă.

Eu ştiu cât sufer. Cât mă terorizează curiozitatea mea bolnavă. La ce încercări crude mă pune nerăbdarea de a află ceva nou, hotărîtor…

Detalii. Vorții… Dați-ne idei de ansamblu, directive… Desluşiți-ne atâtea lucruri. Atâtea întrebări, al căror răspuns nu-l vede nimeni.

Bunăoară, de ce Germanii continuă ofensiva lor în Polonia? De ce Francezii în timpul acesta nu atacă, nu profită că frontul spre ei e descongestionat. De ce Englezii nu au aruncat în luptă cele 3 milioane de soldați ai lui Kitchener? De ce Italienii au admis acest plan de luptă aşà de lent şi de costisitor? De ce Bulgarilor nu li se acordă totul, ca să meargă odată asupra Constantinopolului?

Ce sfinx teribil e războiul!

Am impresia unei lupte în care adversarii se sugrumă pe tăcute, în fundul unei caverne, după ce mai înainte au luat hotărîrea să nu comunice nimic ca nimeni să nu le turbure masacrul.

Mihail C. Vlădescu
Jurnalul unui războinic
1915

56

Contemporary Literature Press

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

29 Iunie.

Vreau să mă duc corespondent de război pe câmpul de luptă, pe lângă una din armatele Quadruplei.

Azi am fost în mişcare toată ziua.

N'am obținut nimic satisfăcător. Greutăți imense.

Mai umblu. N'am disperat.

Am renunțat.

Imposibil pentru o mie de motive.

Întâiu, în curând intrăm în acțiune… Al doilea, al treilea, etc.: nu mi se dă nici un concurs, nu mă înțelege nimeni, am fost trimis la plimbare.

Hotărît, în țara asta mă fac de râs. Sunt incorigibil.

Contemporary Literature Press
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

30 Iunie.

Zi nouă.

Se pare că constituția mea morală a fost serios atinsă în ultimul timp, şi încă dela rădăcină, fiindcă nu mi-am dat seama până astăzi.

Numai sunt un războinic (!)

După ce cunosc?

Femeia….

O promisiune gravă.

Am jurat…

Inutilă orice destăinuire.

E o ofensă crudă cauzei pe care o servesc.

Ce loc puțin a ocupat 11 luni în inima mea.

Voi reuşi?

La doi domni nu pot să slujesc odată. Am exclus-o din preocupările mele atâta timp.

Am făcut totul în vieața mea cu pasiune…

Ce ispită! Sunt sigur de mine?

Aştept rezultatul…. cu emoțiune.

Contemporary
Literature Press
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

1 Iulie.

Am lucrat foarte serios la hărți, toată noaptea şi toată dimineața. Cel mai bun mijloc să alungi un gând şi să câştigi o luptă…

După masă, am cetit pe Frederic cel Mare, m'am uitat prin Memorialul dela St. Elena, am recitat unele din Prelegerile pe care le-a făcut la Şcoala Superioară de Război Generalul Foch.

La orele astea, sunt aşà de obosit.

Nu pot ceti nici telegramele de război, din ediția de seară, a gazetelor.

Iubesc, sau nu iubesc!

Sentimentul acesta e permis numai în timp de pace. Trebue să-mi intre în cap odată acest lucru.

Contemporary
Literature Press
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

2 Iulie.

Am câştigat partida. A fost o luptă scurtă… decisivă.
Am învins.
Sunt redat iarăşi războiului, războiului şi numai războiului.

Contemporary Literature Press
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

3 Iulie.

Românul se descurajează.

Constatarea asta e de făcut mai ales acum când aliații au avut unele reverse pe fronturile de luptă.

Eu însumi am să-mi reproşez unele îndoeli care mi le-am arătat poate prea sgomotos în acest jurnal.

Aş fi preferat mai bine să-mi înăbuş aceste manifestări uşoare a sentimentelor mele.

Dacă e vorba să mă compar cu toți ceilalți, nu mă sfiesc să spun că sunt un brav.

Am fost neclintit în credințele mele.

Am rămas credincios primilor paşi, pe care i-am făcut, în această uriaşe învălmăşeală a oamenilor.

Dar nu pot să nu fiu trist când mă gândesc la ceilalți — la cei care ne-au părăsit. E cu atât mai dureros, cu cât acei care s'au lăsat târîți de moment sau influențați de fapte de ordin secundar, sunt aşà de numeroşi.

La urma urmei, a crede în invincibilitatea germană, nu e nici o crimă; cum nu e nici o inepție. Fără îndoială, a-ți disprețui adversarul, e o mare greşală; dar a exagerà, forța lui, e o probă patentă de incapacitate. Aşà e Românul.

Se sbate între extreme… Sclav al momentului. Un impresionist. Un sensitiv. Un suflet chinuit şi neliniştit, pe care-l frământă nesiguranța.

Eu nu i-am exaltat nici odată calitățile.

Din contra mai ales azi sunt înclinat să-i descoper lipsurile.

În timpurile astea de inacțiune, când sunt pornit să caut adevărații vinovați, nu e de mirare că văd numai decât în orice manifestație, un vițiu organic, o slăbiciune inițială, un stigmat hereditar. Ah! Tenacitatea Românului… Tăria lui de caracter. Statornicia lui, despre care n'a îndrăznit nimeni să zică că e proverbială.

Vorbiți-mi de curajul lui în luptă, de entusiasmul şi avântul lui războinic, de furia nebună cu care se aruncă la atac, de spiritul de jertfă şi de disprețul său de moarte…

62

E un bun soldat.

Poate cel mai bun din Europa.

E un om înainte de toate.

Poate că e chiar prea multă umanitate în acest mic Latin dela Dunăre.

Nu e un granit însă. Sufletul său nu are acea duritate şi acea forță inflexibilă a raselor dela nord.

E un viteaz şi e destul… Capabil ca nimeni altul de elan, el ştie să moară râzând.

Poate că un război prea lung nu e în firea noastră.

Cine ştie! Aşà se spuneà şi de Francezi…

De aceea nu vrem să-l începem? De aceea suntem aşà de cuminți? E atâta şovăială şi atâta hezitație în aer, încât sunt convins că atitudinea noastră actuală e isvorîtă mai mult din blazare şi descurajare, decât dintr'un adevărat calcul.

Contemporary
Literature Press
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

4 Iulie.

Bani. Bani. Bani.

Vorba e atribuită lui Napoleon.

Nimeni n'a făcut uz mai mult de ea decât guvernul român.

Nici viețele care le-am fi pierdut, nici nepreparația noastră cântată pe toate tonurile, nici insuccesul care eventual l-am fi putut aveà, n'au cântărit atât cât această mizerabilă chesiune de bani.

Chestiunea însă a fost pusă pieziş.

Un război lung nu putem suportà. Ne ruinăm.

La asta s'a redus toată prevederea noastră.

Altfel am fi intrat de mult.

Ce farseuri!

Contemporary Literature Press
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

5 Iulie.

Iar exportul! O goană furioasă după vagoane.

Oamenii ăştia pe semne că n'au de gând să se bată.

Altfel nu-mi explic cum trimit duşmanului nostru de mâncare.

Bine, eu aştept alarma şi…

Mă rog e serios?

Am citit în ziare despre afacerea asta… în treacăt numai.

E o farsă?

E o glumă sinistră care se face poporului român?

Mă pierd!...

Suntem mistificaţi atunci.

N'au curajul însă să ne-o spue.

Permisiunea de export a recoltii e un act de trădare naţională.

E dovada materială a complicităţii, a infamiei, a şantajului ce exercităm de câteva luni asupra Europei.

Bandiţi!

Sunt singur. Ce pot să fac? Ce durere şi ce ruşine în acelaş timp.

6 Iulie.

Totuşi exportul nostru e o infamie. Ori câte scuze am căutà să invocăm.

Porumb şi fasole pentru Puterile Centrale. În loc de foc şi fier cum ar trebui să le trimitem.

Un cunoscător ca să mă liniştească a binevoit să-mi arate cum stau lucrurile.

Zadarnic!

Chestiunea rămâne întreagă.

Nici o atenuare!

E o infamie.

Refuz să discut dacă ceeace facem azi constitue sau nu un pericol pentru mai târziu.

Nu primesc să mi se arate nici care sunt avantajele economice, financiare care rezultă pentru noi din acest trafic.

E gestul. Popoarele ca şi indivizii trebue să aibă gestul. Altfel să renunțe de a mai intrà în împărăția cerurilor; sunt prea păcătoase.

Cu atât mai mult dacă cantitatea ce le-o vindem, e o picătură de rouă față de enormele cantități ce consumă stomacul german.

Cu o bucățică de pastramă nu se spurcă postul, a zis un călugăr odată.

A vorbit cinstit. A avut dreptate.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

7 Iulie.

Caut să mă analizez nițel.

Ce este dorința asta neînțeleasă care o avem toți de a merge în război. Voința asta nebună de a provocà o vărsare de sânge. Un masacru în masă.

Îți rişti viața în definitiv. Te ruinezi.

Suferințele îndurate într'o campanie, n'are să compenseze toate profiturile de mai târziu. Persoana ta, tot ce ai mai scump, e în joc. Cum sa face atunci că vrei o astfel de calamitate?

E absurd, e nerațional să doreşti o stare de lucruri în care ai totul de pierdut. În genere ştii că după războaie onorurile şi satisfacțiile revin celor care au stat acasă.

Înțeleg să te înclini în fața unei necesități. S'o accepți ca pe o fatalitate din naintea căreia n'ai putut să te sustragi.

Dar s'o provoci tu însuți? Să-i ieşi singur înainte?

E cel puțin bizar.

În orice caz e un fenomen curios.

De altfel mulți vor războiul din motive felurite.

Eu îl înțeleg numai într'un singur fel.

Explicațiunile triviale, ale unui lucru aşà de sfânt, îmi repugnà să le admit.

Cazul nostru e următorul.

În fața războiului universal, unii pot rămâneà spectatori impasibili, alții nu.

Dacă mergem mai departe, avem să constatăm, că în fața morții, toți reacționăm la fel. Puşi în fața spectacolului hidos al unui câmp de bătae, avem să simțim toți, toată oroarea războiului la fel.

Unde ne despărțim e acolo, unde intervine ceva din firea noastră intimă, din felul nostru permanent de a fi.

Naturile înzestrate bine, sufletele de elită, exemplarele bune ale omenirii, au o criză care se traduce printr'o nevoe imperioasă de fapte, printr'o pornire neînfrânată la acțiune.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

67

Reacțiunea e violentă. O luptă interioară trezeşte în individ ideile lui morale şi de viață. El vreà să stabilească răspunderile, vreà să ştie care sunt sancțiunile. Se simte prins în acest angrenaj de foc, din instinct, din datorie, din onoare.

Pasiunea, dorința de sacrificiu, revolta, ațâtă furtunos, tot spiritul său de luptă. El îşi dă seama, în fața câmpului de bătae, în care s'a prefăcut Europa, că nu e un trecător, care se poate strecurà în chip clandestin. El e un părtaş al cărui rol serios, trebue adus la îndeplinire, la lumina zilei. Simpatia universală, însăşi solidaritatea umană îi comandă această deciziune, de neînlăturat.

Ce pot să priceapă însă, din acest proces generos, acei câțiva laşi, care înjosesc totul şi care nu văd decât impulsiune şi iresponsabilitate, în nobila dorință de a face un război mai repede.

Pentru ei starea asta sufletească complicată e morbidă.

Frenezia, entuziasmul războinic e de mult o boală acută.

Această boală aş vreà să văd însă cuprinzând în țară pe cât mai mulți.

Ne-am însănătoşi. Am renaşte.

Contemporary
Literature Press
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Contemporary
Literature Press

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

8 Iulie.

Afară e o dimineață frumoasă.

Un pian, din vecini, aruncă în aerul proaspăt, câteva acorduri, care vin prin ferestrele deschise, până în patul în care dorm.

O muzică divină.

O muzică, pe care azi o înțeleg bine, deşi o cunosc de mult.

Un marş în strigătul căruia mor soldații.

Tresar…

E Sambre et Meuse.

Ca în vis, cu ochii jumătate deschişi, îmi caut maşinal haina militară, pe care am obiceiul, dela începutul războiului să o țin lângă căpătâi.

Mi s'a părut că e o alarmă.

O fanfară care a străbătut spațiul şi a ajuns până la noi.

Mă opresc, să văd în jurul meu ce se petrece.

O tăcere bruscă.. Nu se mai aude nimic….

De odată răsună teribil, neliniştitor impetuos ca o şarjă: ,, La Arme! ''

Abià acum înțeleg tot.

Îmi dau seama unde mă aflu.

Lacrămile îmi curg şiroae… Capul îmi cade între perne. Sunt acasă!

,,Doamne, Doamne iartă-mă. Sunt nevrednic. Sunt un laş. E cea din urmă dimineață în țară''…

Astă seară plec.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu
Jurnalul unui războinic
1915

70

Contemporary
Literature Press

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu
Jurnalul unui războinic
1915

71

With Contemporary Literature Press
James Joyce is more present than ever!

Holograph list of the
40 languages
used by James Joyce
in writing
Finnegans Wake:

Contemporary Literature Press

Bucharest University

The only Online Literature Publishing House of the University of Bucharest

http://editura.mttlc.ro/
http://sandulescu.perso.monaco.mc/

Contemporary Literature Press

A Manual for the Advanced Study of *Finnegans Wake* in 111 Volumes
Totalling 30,000 pages
by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

What is the most important part of Finnegans Wake?
Certamente, cuvintele create de Joyce lui-même.
We have made six volumes of them. Learn them—utantill!

You can dowlnoad our books for free,
including the full text of *Finnegans Wake* line-numbered, at
http://editura.mttlc.ro/Joyce%20Lexicography.html

Director **Lidia Vianu** Executive Advisor **George Sandulescu**

The Times Literary Supplement No 5822
31 October 2014